

קונטרס

# תפארת אדם

ממרן רבן של כל ישראל בעל החפץ חיים זצוק"ל

בענין הקפת הראש והזקן

בו יבואר גודל הזהירות שצריך לאיש הישראלי  
להיות בזה וגודל השכר שיהיה לעתיד לבוא עבור  
זה ולהיפך גודל העונש ח"ו

בהוספת

קונטרס על מכונת גלוח

יצא לאור ע"י

וועד תפארת אדם

יצא לאור ע"י  
וועד תפארת אדם  
(718) 462-6894

דפוס אופסט "מוריה"  
**MORIAH OFFSET CO.**

115 EMPIRE BOULEVARD

BROOKLYN, N. Y. 11225

(718) 492-2800

## משה שטערן

אב"ד דעברעצין ונייהיזל יצ"ו

בעהמ"ח שו"ת באר משה ט"ח

בלאאמו"ר הרא"ש, בעמ"ח ספרי גפי אש ומליצי אש וש"ס

ברוקלין יע"א

### בעזה"ת

בשורות אלו פונה מעומקא דלבאי אל רוחב הציבור בלשון בקשה נא ונא להצטרף בלב ונפש חפצה להוועד המופלא ומופלג „תפארת אדם“ להדפיס מחדש הקונטרס תפארת אדם מרבינו הבעל „חפץ חיים“ וצללה"ה עם הקו' על מכוונת גילוח בענין הלאו מלהשתמש בגילוח הפיאות הראש והזקן ח"ו בתער שכל העושה זה ר"ל עובר ב' לאווין על פיאות הראש וחמשה לאווין על הזקן ה' יצילנו מעונשין חמורין ונוראין וכל המסייע בהצלת לאווין אלו אשרי לו ואשרי חלקו. ונזכה כלנו ביחד לקבל פני משיח צדקינו בב"א.

וע"ז בעה"ח ד' לס' ואלה שמות בני ישראל שנת תשנ"ב לפ"ק, פה ברוקלין יצ"ו.

משה שטערן

אב"ד דעברעצין יצ"ו

# קונטרס תפארת אדם

סוֹךְ לְכַשְׁרוֹ. וְשִׁיעוֹר הַפֶּה מִכַּנְגוֹ שֶׁעַד שֶׁעַל פִּרְחוֹתָיו וְעַד לְמִסְפָּה מִן הָאוֹן מִקֹּם שֶׁהֲלָחִי הַתַּחְתּוֹן יוֹצֵא וּמִהֲרַפֵּד שֶׁם וְכֵל רוּחַכ מִקֹּם זֶה לֹא הִנֵּעַ בּו יוֹצֵא מִצַּד שֶׁהוּא כְּבֵל פֶּה הַרָאשׁ וְיִשְׁשׁ וְלִמְסָה מִתַּחֲלַת פֶּה הוֹקֵן. וְכַעֲ"ה מִצּוֹי שׁוֹמְעֵכִידִין אֵת הַפִּאוֹת [וְכִיּוֹתֵר ע"י הַמֵּאשִׁינֵקֶע שֶׁהוֹצִיא הַצִּהַ"ד מִתְדַשׁ] עַד סוֹךְ לְכַשֵּׁן מִסָּשׁ וְאִין מִשִּׁידִין כֻּלָּל יוֹשׁ בּוֹה חֲשַׁשׁ דְּאוֹרִיתָא. וְכַנ"ל הוּדִה לְהֵם לְשִׁיר עַכ"פּ קֶצֶת מִן הַקֶּצֶת וְכִיּוֹתֵר מִזֶּה יֵשׁ מִהֲכַחֲרוֹים שְׂכַעַת שֶׁהַסֵּפֶר מִסְפָּר רֵאשׁוֹ הוּא מְנַלַח לוֹ הַשֶּׁעַר שֶׁאֲצֵל אוֹנו לְצַד הַפְּנִים וְהוּא מִחֲסֵת שׁוֹמְעִין שְׁחִישְׁבִין שְׁפֵאת הַרָאשׁ נִקְרָא רַק מִה שֶׁאֵנו קוֹרִין פֶּה וְלֹא כֵן הוּא כֹּאשֶׁר כִּתְבָנוּ וְהוּא לֹא נִסְוֵר דְּאוֹרִיתָא: לְר"ה וְגַם זֶה הֵלֹא הוּא אֶפִּילוֹ עַל הַנִּיקָף וְע"כ אֶפִּילוֹ אִם הַכִּסְפָּר הוּא עַבּוּ"ם יֵשׁ לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדֵרוֹ שֶׁלֹּא יֵנַע בּו כֻּלָּל בְּמִקּוֹם הַדָּא, וְגַם מִכְרַחֵץ כּוֹתֵר לְהַפְסִיק אֵת הַמִּסְפָּר שֶׁלֹּא יִנְלַח בְּמִקּוֹם הַדָּא אִם יִדּוּ דְבָרֵינוּ נִשְׁמַעֵין לוֹ וְכַמְבּוֹאֵר כֹּא"ה סִימָן פ"ד דְּבָרֵינוּ לְאַפְרוּשֵׁי מֵאִיסוּרָא מוֹתֵר אֶפִּילוֹ מִכְרַחֵץ ע"ש :

¶ אַחַר הַמִּקְפָּה פֶּה הַרָאשׁ וְאַחַר הַנִּיקָף. וְאַחַד הַמִּשְׁחָתִית פֶּה הוֹקֵן אִו הַנִּשְׁחָת חִיבִין אֵלֵא שֶׁהַנִּיקָף כִּיּוֹן שְׁאִינוֹ עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה אִינוֹ לּוֹקֵה אֵל"כ מִמֵּה רֵאשׁוֹ אִו וְקִנּוֹ אֵלִיו לְהַקִּיפוֹ אֲבָל אִיסוּרָא אֵיכָא אַע"פּ שְׁאִינוֹ מְסִייעַ כֻּלָּל לְפִיכָךְ אִסוּר לְהִיּוֹת נִיקָף וְנִשְׁחָת אִינוֹ ע"י עוֹי"ג וְאַפִּילוֹ אִינוֹ מְסִייעַ כֻּלָּל בְּנוֹן שְׁאִינוֹ מִסָּה אֵת עֲצֻמוֹ אִלּוּ כֻּלָּל. וּפְשׁוּם רֵאשׁ הוּא מִקְפָּה פֶּה רֵאשׁוֹ אִו מִשְׁחָתִית פֶּה הוֹקֵן ע"י יִשְׂרָאֵל עוֹבֵר עוֹד עַל לֹא רִלְפִנִי עוֹד לֹא הֵהֵן מְכַשׁוֹל שֶׁעַל יָדוֹ עוֹבֵר הַמְּנַלְחוֹ בְּלוֹאִין דְּאוֹרִיתָא וְכַנ"ל. וְכוֹתֵר יִשְׂרָאֵל לְהַקִּיף אֵת פֶּה רֵאשׁ הַעו"ג וְלְהַשְׁחִית אֵת פֶּה הוֹקֵן כִּיּוֹן שְׁאִינוֹ מוֹוֹדֵר הַעו"ג בּוֹה כֻּלָּל :

¶ וְהֵנָּה יֵשׁ אַנְשִׁים שֶׁמִּפְתָּה אוֹתָם הַצִּוֵּר לְגַלַח הוֹקֵן בְּמִקּוֹם הַלְחִיִּים וְלְהַשְׁאִיר הַשֶּׁעַר לְמִסְפָּה בְּמִקּוֹם הַמְּנַר וְנִקְרָא אִינוֹ הַמִּקּוֹם שְׁבוֹלַת הוֹקֵן וְחוֹשְׁבִין בְּנַפְשָׁם שְׁכוֹה יוֹצֵא יְדֵי שְׁמִים אֲבָל כֹּאמֵר מַעוֹת הוּא גַּם בְּאוֹפֵן זֶה שֶׁמְנַלַח הַלְחִיִּים מִשְׁנֵי הַצִּדִּים לֹא נִגְרַע מִן הַחֲזִכְבָּן רַק לֹא אַחַד וְעוֹבֵר עַכ"פּ עַד אֲרַבְעָה לְאִין בְּרַמְכָּה בְּנִמְרָא וּפּוֹסְקִים :

**הנה** אף שכספרנו נדחו ישראל פכ"ו כבר בארנו רעני הקפת פאת הראש והוקן ע"ש אסגס ספני שכטנמרס הזה יבואר באריכות גדל ההירות שצריך לאיש הישראלי להיות בזה ונדל השכר שהיה לע"ל עבד זה ולהיפך גדל העוני ח"ו ע"כ חורנו והעתקנו איוה קצת דנים שיש בענין זה וגם באיוה דברים שאנשים נכשלים כדי שהיה הקנומר שלם.

א אסד להעביר שער הוקן ולא אסרה התורה אלא בתער שנאמר ולא תשחית את פאת זקנך רבר שהוא משחית והוה תער והמעבירו בתער עובר במססה לאוין שיש בו ה' פאות אבל במספרים אפילו בעין תער והיינו סמוך לכשרו לא אסרה התורה וס"מ נצדין כשכספתרין במספרים שיעשה הגילוח כהחלק העליון מן המספרים ולא בתחתון שאם יעשה כהתחתן לבד הוי בתער, וכ"ו מצד הרין אבל כאסת נכון ליעד אפילו במספרים כי כתבו המסובלים שכזה עוקר צנורות הקיושה סלעלה וכפרם במדינותינו שהעולם נהנו \* ליעד בזה בודאי אין להתיר והוא ככל דברים המותרים אחרים נהנו בהם איסור שא"א רשאי להתיר בפניהם וביתר כהיום שנהנו תרבת מפריצי עמנו לפרוק לאין אלו למרי רהיינו בהשחתת התער מצוה רבה לכלל ישראל להתחוק בזה ושלא להקטין הוקן אפילו במספרים רהיינו להראות לפני הכל שהמצות שצוהה הגדה להצטין בהם האיש יהודי חביב אצלנו ויש אנו מתביישין בהם ח"ו. [וכעין זה איסת בצרכסם י"א תשל למכ דוכר דומה לאחד שזומרים לו זקק מגודל אמר להם יהיה כנגד המשחיתים ופירש בצרכסות רבינו יהודה (שנדפס מחדש) שהכונה שזה ה"ל מפינו מה הוא מגודל כ"כ וזה הסיבו מפני שנמלא במחיתים לוחו לגמרי ופוכרים על לא תשחית וגו' לפיכך כהלחיו כהיפוך:]

ב פאית הוקן הם חכמה ורבו בהם הרעות לפיכך ירא שמים יוצא את כלם ולא יעביר תער על וקטו כלל ואפילו על שפה העליונה או תחת הגרון: ג ועל פאות הקצו יש ג"כ לא בתורה והוא מה שכתבו לא תקטנו פאת ראשכם וי"א רפאות והוא אסור מן התורה אפילו במספרים כעין תער רהיינו

(\*) וכן שצונו אבותינו ואבות אבותינו במדינותינו להחמיר בזה מפני שראו שאם נהוג בולנו להעביר הוקן במספרים ואין שיעור לדבר שזה יקטנו מעט וזה רביה ער שלא ישרא לו כ"א ירשי השער מצוי מאר שבהמשך הוכן יבואי תרבה אנשים לירי גילוח ע"כ הגרנו שלא להציק ברזל על הוקן כלל וגם אפשר שחששו לרברי הסקובלים שהחמירו בזה.

# קונטרס תפארת אדם

כי תחת שלא יצא כ"ב חן ע"י וקנו בעיני אנשי בלי שם יתגדו זה לזה ולהכריז בעיני אנשים ישרים כי יראו הכל תמנהו וישרו וירצו להתרועע רוקא עם איש כזה ומה שיראה לעיניו שמתרחקים ממנו איזה אנשים עבור זה שאינו מנלה וקנו בודאי הוא לפיכך כי אין ראוי להורווג בהם וכמו שכתוב כי לא יעז שבמ דרשע על גזל הצדיקים לסען לא ישלח הצדיקים בעולתה ידיהם והבונה שע"י התייבקותו בהם יערום לו לבבנו לשלוח ידו בעול כמותם ולכך מכתב הקב"ה שלא יפול בגורלם :

**וְגַם** עוד כמה סבלות נמצא בחשבון הזה מעיקר שאף לפי דעתו שנוגע לו זה לווננו הלא עליו לדעת שאף אחר השנת ווננו צריך הוא לעוד מל שתהא לו זונג נחת רוח ושומין להם פרנסתם ויזכו לבנים הטנים וישראל טוב וחיים עם האשה אשר הוביח לו ה' וא"כ הנע עצמך מי שיש לו שני עברים אחד עובר אותו באמת ובתמים וכל רברי ארצו קרים הם אצלו ודור לקיים והשני הוא בהפכו אינו חושש על רבריו כלל וגשכול לדעת לא יחפז הארץ יחרר לחיובי הלא מוכן לכל כי לעגורו הנאמן חסר למשמעתו חפץ לאשרו ולחיובי מעמדו מן בענין הזה האיש אשר מתחוק שלא לעבור על מצות השי"ת ושם במחנה בה' בודאי יוכל לקות לו שומין לו וונג הנון אשה משכלת ויראת אלהים ושורתה לו לעוד בימי חייו (כמאמרם וזה עזרתו) ושיזכו לדור ישרים וישמח בהם סביב לשלחן משא"כ מי שאין שם במחנהו בה' וטר סרדך המצוה הלא לא ירצה ה' לחיובי אשר תחת אחבה וכן שקחה לחשיג ע"י קישום וקנו יהפך לו חלילה למרה ולענה לבסוף ע"י חסרון פרנסה ושאר סיבות המצויים ע"י שלא הרהי ברכת ה' שורה בתוכם ולפעמים יגיע שיתגודד למרחוק למצא סרף ביתו ואז לשמחה מה זו עישה. ובאמת כ"ו מבואר בהבתי הקודש שעבור שיתחוק לקיים מצוה זו זוכה לדור ישרים כתוב ספורש (תהלים קיב) אשרי איש ירא את ה' במצותיו חפץ מאד גבור בארץ יהיה ורעו (שלא יהיו חלושים) דור ישרים יבורך וגם זוכה שיהיה שמה בהם סביב לשלחן ולא יצטרך להתגודד ולהתרחק מהם כהטוב כההלים קכ"ח אשרי גל ירא ה' והואך בדרבני וגו' אשהך כנפן מוריה בידתי ביתך בגיד בשחילי יותים סביב לשלחן תהי כי כן יבורך גבר ירא ה'. ומכלל הן אהה שומע לאו ח"ו. כלל הרברים צריך האדם לדעת שע"י קיום הדורה לא יסובב לו ח"ו שום ריעותא ואם לפי עינו נראה לו שנסבב לו שום ריעותא ע"י קיוםה ידע כי בודאי מוסן לפניו טובה יותר גדולה במקום אחר וכמו שכתוב כי לא ימנע מוב לדלכים בחמים :

ן ורע עוד דאמילו אם ע"י עיבוב הנילוח יגיע זה הפטר גדול במסון כנפן שבבית ארצונו שהוא עובד אצלו הוא מנלה פאת וקנו ואם לא יעשה כמשהו ימלקחו ממשהו עבוד זה אב"ה אמור לעבור על אמור זה וכמו שנפסק ב"ח"י מוכן קנ"ו רמחייב ליהן כל אשר לו ולא לעבור על לאו דאורייתא :

ן והנה לעיל ברש ס"א כתבנו דבמדינתנו יש ליווד מלהקמינו אפילו במספרים. ומ"ם אם אינו יכול לכסף את יצור בשלימות או במקום הרחק שגורמן בין רקים ופוחים שעושין לו כמה נגישות עבוד זה וכח"ג מוב יותר להקמינו במספרים שבוה ע"כ"ג אינו עובר בלא ובג"ל אבל לא לגלחו בהערך אמילו ע"י עב"ם ובג"ל :

ן אם הרהה איזה איש שגבר עליו יצרו והופקר אצלו הלא הגלוח ואינו יכול להעבירו מזה נכון ליעצו שיסגר במספרים ויצילו כזה מחמשה לאין :

## פ"א בו יבואר סיבת האנשים המתרשלים להשמר מלהכשל בהקפת פאת תראש והזקן.

הנהה איסור הקפת פאת תראש והזקן ער כה וזה ידוע ומפורסם לכל איש ישראל כנפן בגזל ואפילו לתניקות של בית רבן המתחילים ללמוד בסדר ויקרא היה ידוע שיש ע"י צווי ה' בפרשת אמור לא תקיפו פאת ראשכם ולא השודיה את פאת זקנך ולא נמצא אפילו אחד באלף שעבור על לאו זה הן נשואים הן בחורים (והבורני שנהיה נשבע איש יהודי היה נשבע בפאת ראשו וקנו) וא"כ יש להשליא סאר על מה נעשה כהיום הפקר בע"ה אצל הרבה מצעירי עמנו החבורים ובאיזה מקומות בעיירות הגדולות גם אצל איזה נשואים וכמו שלא בא ע"י שום צווי ה' פעולם ח"ו. ואומר לפשי שלען הזה שהורגל בע"ה יש כמה סיבות אך הסיבות הראשיות הם שבעה וסיבנו נח"ל"ה"ים נשואין חסרון ידיעה יפוי לעג הפקר יאוש פינלה. ונבארם אחת לאחת. א) יש שחושש שאם יתגדל וקנו יחוקירו לבחור שבא בימים ויתחוקק מלהתרחקן עמו ובאמת זהו סעות מעיקרו כי קדם שנוצר הארם כבר הוכן לו ויונו וכמו שאת"ל שארבעים יום קודם יצירת הולדי כת קל יוצאה ואומרת בת פלוני לפלוני וכי ולבר כ"ו זהו חסרון באמונה כי לפי מה שרדוע מהורהנו הקדושה וכן מאמינים כל ישראל שהקב"ה דוא אל עולם ומשניה על ברואי לחזין להם כל צרכיהם וכן יגיני הווג וכדכתיב ומה' אשה לאיש היהכן שבשביב שהארם כקים מצותו שלא לגלח פאתו וקנו יעכב מלהזמין לו האשה הראויה לו [אוי אמת למו שחושב מואת על בורא עולם יתברך]. והנה כאשר נחקר דומב על עצם הסיבה נמצא שהדבר הוא בהפכו

# קונטרס תפארת אדם

**פ"ב בו יבואר המתרשלים מפני חסרון ידיעה.**

ידיעה שנבשלין בעון הגדול הזה מפני חסרון ידיעה שאינם יודעים את חומר האיסור שאלו היה יודע שהוא לא נמנע מן התורה כמו אכילת חזיר לא היה ספקד עצמו לעשות זאת כי הלא אכילת חזיר נ"י שהוא בכלל ישראל לא היה מתיר לעצמו בשום גנים בעולם וע"כ עליו לדעת כי לא נופל איסור זה מאכילת חזיר ואדרבה חסדו ממנו באיזה טונים. אחת כי שם על אכילת כותה אינו עובר רק על לא אחד וזוהו נמצא על השחתת פאת וקן חמשה לאוין ועל הקפת פאת הראש ג"כ שנים כמבואר בגמרא ופוסקים ואם המגלה הוא איש ישראל עובר עוד כלאו רלפני עור לא תתן כמשול כמ"ש לעיל. שנית ידוע שיש ג"כ בין עובר עברה בצנעא או בפדסיא וכל שהפרסום יותר גדול העבירה נדונה ומכופלת יותר ויותר כי לבר עצם העבירה נתוסף עליו עון חו"ש שמחלל ש"ש בפדסיא ומרדע לכל שהוא אינו חושש לצויו הש"י ואין לך עבירה שיש בה פרסום כמותה ראף מי שעובר עבירה ברכים מ"ם כשיקד מהם במקום אחד שזכ אינו ניכר עונו כי הלא אינו תרות על מצחו כמא"כ בזה כל מקום שישוב והולך חמאתו נסמרת עמו והרי הוא כהולך ומכריו כקול כי מורד אנכי בצויו מלכו של עולם ידוע שעון חו"ש נדלל מאד מאד ואין מקיפין כחלול השם. והנה חו"ל אמרו על המסוק ע"כ יאמרו המושלים בואו חשבון המושלים אלו המושלים ביצרים בואו חשבון בואו ונחשוב חשבוננו של עולם \*) הפסד מצוה כנגד שררה ושכר עברה כנגד הפסדה מזה יראה שצריך האדם להתבונן בפעולותיו ולחשוב עד כמה יגיע ממנו הריחה וההפסד ולפי חשבוננו יראה להתרברק בפעולה

והיא או לכרוח סכנה. והנה כאשר נתבונן כגדל ההפסד שיגיע לאדם לגנח ע"י העון הזה כעצמשה ח"י מורגל לו הספר שערות ראשית ויברח סכנו כבורח מן האש כי מצוי שבגלח עצמו ככל שבויע [ולפעמים שני פעמים כשבויע] יש עליו הלאוין ידוע שכל העובר עבירה אחת קונה לו קפיטור אחד וכשהוא מתנהג כן כל השנה יש עליו מאהים וחמשים מקטרגים מזה העון בלבד ואם המגלה הוא ישראל עובר עוד בחמשים לאוין כג"ל וכשהוא מקיף ג"כ פאת ראשו יש עליו עוד הרבה מקטרגים וכשהוא מתנהג כן ח"ו כמה שנים מי יודע כמה אלפים מקטרגים יכרא ע"י עונו וכל אחד מהם סמתין עליו לנקום נקמתו ממנו לאתר מותו וכמו שכתוב לפתח חמאת רובץ ופדש"י לפתח ככרך חמאך שמוד ופעמים הרבה יפעלו בקטרונם בר"ה לקפח ממנו את חייו או שארי יבורים. והנה אחו"ל [ע"י ים] כל העובר עברה אחת כעוה"ו מלפפתו והולכת לפניו וכר ר' אלעזר אומר אף קשורה בו כבלב שנאמר וכר וא"כ האיש שהרגיל עצמו בזה ונתקבץ לו ע"י כמה מאות לאוין דאורייתא משנה אחת רעהו התאחו נפש בוכרו שכמה מאות מלאכי אלה לבושין שחורין ומתעמטין שחורים יהיו רצין חתריו זה יאמר נבראתי ביום פלוני זה יאמר נבראתי ביום פלוני ואחר כ"ג יונבר דינו שיהיו מלפניו אותו להולילו לגיהנם מקום העושה והמור ושם ישפמו אותו [הדם עצמם ששפמן ועונשין אותו כל אחד ואחד כפי מה שנגור עליו מבי"ד חעלין וכמו שכתוב תישרך רעהך ומישובותיך תכחידך] ומי יוכל לשער גדל היסורין והצרות שסובל אצלו על לא אחד בניהגם [כי אצילו כשהיו מענישין אותו בב"ד של ססה על לאו ל"ם מלקות היו צריכין לשום אותו אם יוכל לקבלם ולא ימות כאמצע והמלקות של מלאכי חבלה בניהגם כדאי יותר קשים ומרים

(\*) חיינו מי שהוא בר לבב שקר לחתנה כעניני עבירה הש"י כמו שמתנהגין העולם בעסקיהן כי וסותר רואה חסיד אם חשבון התצאה יפול על העסק פחות מהריות שהוא סדויה ממנו או יתרכב בעסק חות ואם רדיות הוא פחות מהתצאה אז יהיה עצמו מהעסק והוא יניחנו אבל כל זה הוא שהריות אינו אלא פ"א אבל אם תריות הוא ריות המריו על כמה עשירות שנים והתצאה אינה אלא מ"א או לא יבית העסק סדור אף שהריות הוא קטן וב"ש אם גם תריות הוא גדול יתרכב בהעסק והתאו ככל לבו ולא יתרסה ממנו בשום גופן בעולם וזהו חשבון הפסד מצוה כנגד שררה כשני מונים. א) שהתגברות על היצר לתועה כמות על המצוה או להסרית גופו בענין המצוה או להתגבר על היצר ולכבוש אותו מלעשה עברה [שהו ג"כ נחשב בכלל עושי מצוה כמו שאח"ל] הוא רק לפי שעה ואלו חשבר הקצוב לו עבוד זה כעוה"כ הוא לאלפי שנים ריות המישי לגנח. ב) שההפסד מהמצוה כג"ל הוא מעט ואילו חשבר הקצוב לו עבוד זה כעוה"כ הוא ריות גדול מאוי כמאמרו במבוא תריות אינה אלה פעם ראשונה והתצאה עליה הוא ככל שנת ושנת ותצאה חסידית או כדאי יבצע מעסק כזה ולא ירצה לדבר אדוותיו כלל וכ"ש אם גם בפעם ראשונה ההפסד הוא יותר מהריות או יברח מן העסק כזה כמסתיו קשת חותו חשבון שער עברה כנגד הפסדה הוא ג"כ כעני מונים. א) שהעונג והשכר שהצדק מביטע ע"י העבירה הוא רק עונג כשן מאד ואילו היסורים שיסבול אצלו שעה אחת כמדרות תעניתה הוא נדא מאד וקשל כבד ישרו איוב כל יסוי כהו מהח"ק. ב) שהעונג שהצדק מביטעו כמנה הוא רק לפי שעה וההפסד שיגיע לו ע"י העבירה הוא לעד כי אצילו לאתר שינקת סכנה בניהגם מ"ם לבו ותכסתר עליו לגנח על מה לא ילוי שפות כוח לכרוח כבלבו של עולם וכפרסו בעת שיוכח ליבמוף לקבל חסר עבוד מצותיו ויראה גורל מצותיו של הקב"ה העדופות עליו וכור יכור את ספקותיו המגונות שעשה כעוה"ו נגרו וישנה עליו נפשו ב"י ויחשוב האדם בעונו בחייו וסבו לו.

### קונטרס תפארת אדם

נמצא בישראל ג' כתי אנשים יש אנשים צדיקים  
 אוהבי ה' ככל לבכם ותתפרסמו בשמם לתפארת  
 עבור מעשיהם הטובים והקב"ה משתבח עמם לפני  
 ממלאי שלו וכמ"ל עבדי אתה ישראל אשר כך  
 תתפאר ויש אנשים בינונים עומקים בדרך ארץ ונאמנים  
 לה' ותורתו וכל חוק מברכי התורה יקר בעיניהם  
 ונזהרים לקיימם והם אנשים מרוב העולם ואם כי  
 נכשלין לפעמים באותה תפא' מפני השכחה והפחדה  
 וכי"ב מסיבות הזמן ויקבלו עונשם אבל עי"ם אוהבים  
 ונכבדים הם בעיני מלכו של עולם ומוסמנים הם אח"כ  
 לקבל שכר עבורתם לעוה"ב ולהנחת מו"ז שבינתו  
 ית' לנצח ואלה בשם אנשים חשובים יקראו . יש בת  
 הנורעים הם המפקירים בזיון את מצות ה' לעבור  
 עליהם בריש גלי ובשם רשעים נקראים ורשעים בשם  
 זה לפני אלפי רבואות מלאכי השרת וכפני כל  
 ממלאי של מעלה שאף אחר שלקבל עונש הגדול  
 בגיהנם עבור שהמקיר מצות ה' לעבור עליהם בזיון  
 ובשאם נפש הלא ישאר לו שם הזה לבלסת נצח .  
 וכ"ז מרומו ככתוב במלאכי (ג') ושבהם וראיתם בין  
 צדיק לרשע וגו' כי הנה היום בא בוער בהגוד וגו'  
 ולתם אותם היום הבא אשר לא יעזוב להם שרש  
 וענף ורחח לכם יראי שמי שמש צדקה וגו' ועמותם  
 רשעים כי זהו אפר החת כפות דגליכם וגו' . וכמה  
 יבוש ויכלם בעצמו אשר נכביל הנאת שעה קלה  
 של יופי ויבלתי מרומת שלא רצה לחחלק מחבריו  
 הטללים שאין דואנים לאחירתם יתבז עצמו לנצח  
 בבתת של אנשי רשע מורדים במצות מלכו של  
 עולם . ובכל זכות ועלויו שיזכו הנמשות הקרובים  
 לה' באלפי שנים שם הזה יעולל בעצמ קרנו כי אינו  
 ראוי לזה שבין הפושעים ומורדים נבנה וכמה יתמרמר  
 בעצמו על פתיותו שנפתה לעצת חברו להוריש  
 כבוד מרוסה שעה קלה ולהיות נקלה עי"ו לעולם  
 ולנצח נצחים . וכמה יבוש ויכלם האיש הזה בהעלות  
 נשמתו למעלה וידאח נגר עיניו אלפי רבואות מלאכים  
 קדושים אשר כל אחד גדלו כמה אלפים פרסאות  
 חזי אורו מבהיק עד אין שיעור וברוב גדלם וקרובותם  
 הם ועים ותלים לעשות רצון יוצרם באימת ופחו  
 והוא בריח קמנה שפלה אפלה מצא ענת כנפשו  
 למרוד בריש גלי בכבוד מלכו של עולם לאמר אני  
 איני חושש לדבריו איי ואבוי יהיה לנפשו כאשר  
 ישאלו אותו הוי רשע איך העות סגך לעבור על  
 רברי מלכו של עולם איך לא זכרת כי בעל"ב שוב  
 השוב לתת רין וחשבון על מעשיך וכל תפעולות  
 הרעות שעשה בעוה"ז כולם עומדים הבן להיער עליו  
 בעת הרין ואיתה כוה"ק פ' נשא ת"ח כל אינון מלון  
 דעביר בר נש כהאי עלמא כולח ומינן וקיימי  
 לאסתודי ביה ולא אתאבירו מיניה ובשעתא רפסקי  
 ליה לבי קברא כולחן מתעתרי ואולי קמיה ותלת

התם] ועאכו" על כמה מאות לאין שעבר במשך איוה  
 זמן ואו יתום באחריתו ויתחם על נפשו איה הו"ה  
 שכלי איך הלכתי אחרי יצרי ולא התבוננתי על  
 אחרייתי שאני עתיד ליתן רין וחשבון על הכל ולא  
 זכרתי את יצרי שאצטרך לבוא אליו לכתף ימי ויתרה  
 בעצמו או על עונותיו וכמו שאחז"ל על הפסוק עוברי  
 בעמק הבבא מעין וישתוהו גם ברכות יעמה מרת  
 מלטר שהרשע מתודה בשם שהמצורע מתודה ואומר  
 אני פלוני בן פלוני עברתי עברה פלתי במקום  
 פלוני ביום פלוני כפני פלוני במעמד פלוני ופלוני והם  
 איתא שם שמצדיקים עליהם או את דינם ואומרים לפני  
 רבש"ע יפה רנת יפה חייבת יפה זכית יפה דיבת יפה  
 הקנת גיהנם לרשעים ונ"ע לצדיקים אבל מה יועיל  
 לו או כי אין תשובה אלא מחיים וע"כ האיש  
 המתבונן בכל זה צריך לזרז מזה העין סאד ולא  
 יסתכל על חבריו המפקדים את נפשם לירד לשואל  
 עבוד זה ואו אשרי טוב לו !

### פ"ג עוד מענין זה .

הנהגה ידוע שמי שעובר על לית דאורייתא שיש  
 בה מעשה פסול לערות ולשבועה על התורה  
 משום שהוא רשע ונאמר אל תשת ירך עם רשע להיות  
 ער חסם וכמה יתמרמר לב האדם בבורר ועי"ו שמקץ  
 פאת ראשו וקוטן פמלתו התורה לשום ערות ושבועה  
 בעולם הוא בכלל בת רשעים וכמה יסתכר נפש  
 האדם כוהר ששם רשע עליו והלא אם יקראו חבריו  
 רשע אמילו בינו לב"ע שלא היעז לו עי"ו שום בזיון  
 אעפ"כ יורד עמו לחיי עבוד זה וב"ש בזה שגרים  
 לעצמו שיקרא שמו רשע עבוד זה וכמה כלסת  
 וחריפה ישגודה לבסוף למעלה כשהתפרסם שמו זה  
 השב לפני ממלאי של מעלה לפני אלפי אלפים והבי  
 רבבות מנסות קדושות כמו שכתבו המח"ק שכל  
 עיניו של האדם נברזין ותתפרסמן למעלה לפני  
 הכל וזהו כונת חז"ל באבות ואל תהי רשע בפני  
 עצמך [פי' שאל תעשה דבר שהרע בעצמך שיקרא  
 עליך שם רשע עבוד זה] כי צריך לזעת כי מלכותא  
 רשמית הוא כקין מלכותא דארעא וכשם שבמלכותא  
 דארעא נמצאו ג' כתי אנשים יש אנשים נכבדים אנשי  
 מעלה הנקפחים בשמותם לפני המלך לפני מעלת  
 ערכם ויקר תפארתם מעשותם לרצוים לפני הוי מלכותו  
 ויש אנשים בינונים שאין עליהם כבוד אבל להיפך  
 גם תואר גנות אין להם והם בכלל פתם אנשים  
 מרוב העולם יש עוד פת שאנשים לרצוים שמרוב  
 מעשיהם הרעים נתחוקו ותתפרסמו בשמם לננאי שאף  
 אחרי שיקבלו עונשם עבור חסאם נכתבין לזכרון לפני  
 מפקדי המשפט כי אנשי שחץ הם (פרראואנעד) ואינם  
 וכאים לתת עליהם שום משרת כבוד ואין נאמנים  
 לשום דבר הצריך נאמנות . כך בענין מלכות שמים

# קונטרס הפארת אדם

ועל ענין זה נאמר ארוד אשר לא יקם את רברי דתורה האת לעשות אותם ובאורו אשר לא יקבל על נפשו לקיים כל רברי התורה מראש ועד סוף יורה ע"ז אשר לא יקם לעשות ולא אמר אשר לא יעשה אותם והמקיים יהיבך עכ"ל. ובענין זה מצאנו לחול' כל המחלטים עצמו לעבירה אין לו מחילה עולמית והיינו אף בזמן שהתגברו רחמי שמים על העולם למחול חסאי ישראל כמש"כ ואסדה לאשר

אשאי אלא לא יאבה ה' מלוח ספני שהוא ספקד עצמו לאוהת עבירה ופורק עולה מכנו למסרי ובראי לאדם לכרות מהפקיד עון הזה ספני זה לבר שלא להקראות בשם מוסר ושלא יגביר עליו שנאת הסקם כ"ה כ"כ שלא ירצה למלוח לו לעולם: ועון זה חסד עור כשאר עונות שהם חוץ לנף ועון זה תיבך בעצם המונע צורתו, שבהמנה עז בראו הקב"ה להבדיל בין איש לאשה והוא סמרה ברצון הש"ת ועוד צויו ומנלח עצמו ונושא עונו החסור המיד על פניו. גם צריך להתבונן כנפשו איך יעז פניו לבקש מהקב"ה על צרכיו כעת צר לו בעוד שהוא נושא חוזם המרידה על פניו וכן צריך לזכור עד כמה ירע לנפשו לעבור לאחר סאה שנים לפני כמא בכבודו ית' כי כחצו יעיד על פניו ואיך יוכל להסתיר פניו בעש' הדיא הלא בושה וכלמה תכסה אותו ואשרי המתבונן בנפשו בעוד השער פתוח וכידו לחקן

## פ"ה בו יבואר סיבת האנשים הנבשרין מפני טעות היפוי.

עוד יש סיבה לעבור על העון החסור הזה מפני הישי שהיצר מפתה אותו שע"ז תודה מראש ישת ויסצא חן כענין הבריות והדבר נאמת כהפשו שדרת פנים הוא זקן בראיאתו כשבת (רף קנ"ב). וגם חזן שיסצא לפי רעתו תוא רק אצל אנשים נערים ומכלים וכל אצל אנשים חשובים אדרבה יתגנה כזה הדיבה ואם כי אין סגידין לו בפרהם אבל נכזה הוא כלבם עכור זה וכפי שיראה לאדם שהוחב חריבת חויד בפיו בוראי יאחזו טעל לבשו מלהביש ר"ו וכלבו יחשוב איך האדם הזה נבר האותו על שכלו כן דוא סמש הרבר הזה להבישים היה חלקת לחייהם והטנלח אולו היה שומר עצמו מלנלח דיה נבטו וחשוב כענין כל איש [ר"ה] כי בלמת חזקן נבטו כוא כעו חיוה אום (הנקדס כל"ה סילג) שמליב כל בעל מלאכה ממחוך בפירות הנדולות עזה האום מורס על מוכן פליש כדר סס חס הוא רלפן או חייס או ספר כן הוא חזקן כוא מורס פליש הישראליל ולותס כמורס שלל להכחיתו וכשמקיים רלון פ"י מורס על כל מה שנמלל בפנימיותו כלבו ומותו שנלמן הוא לה' ומורסו וכשמשליך כזקן אחרי נוו ומנלחו אום הוא על פליש כזה שלבו פונה מדרך

כרוזי מכרזי חד קמה חד מיסניה וחד משמאליה ואסרי רא פליא רסידר כמרה סריד לעילא סריד לתתא סריד באורייתא סריד כפיקודי חמו עובדיה חמו מליה מכ ליה דלא אברי ער רמסי לנבי קברא כולחו מתי אתרנן מוכחתייה עליה ואסרי וי וי ררא אתקבר בגנון ע"ש וע"ב אשרי לו לאדם השם על לבו כ"ז כימי חיו ואו אשרי וטוב לו :

## פ"ד בו יבואר שישמור עצמו מזה העון כדי שלא יכד באורוין הכתובין בתורה.

דע עוד רבי שאינו שומר עצמו מעון זה של גילוח הזקן לבר מה שעובר על הל"ת הספורש בתורה עוד סקבל על עצמו שני אורוין הכתוב בתורה היינו ארוד עובר על ארוד משנה עור בדרך רידוע דכנת התורה לארד לפי שנתן מכשול לפני אתר שיעשה ע"י איסור דומיא דלאו דלפני עור לא התן מכשול וכבר בארנו לעיל בריש הקונטרס שהוא ג"כ ככלל זה. שנית אם ח"ו נקשה הדיבר היה אצלו להפקד שאינו סקבל ע"ע כלל להשמר מכנו עובר עוד על מה דברייב בתורה ארוד אשר לא יקם את רברי התורה הזאת לעשות אותם שבידשו אשר לא יקבל על עצמו לקיים את כל התורה וידוע מאמר הנמרא בשבועות (רף לו) רארוד בו קלה בו נדוי וכו' וצריך להיות חרד בנפשו אולי ח"ו ינרוח כשמים ע"ז ובענין מה שכתב בספר תנדים לענין מקלה אביו ואמו ע"ש וגם עולל סאר כיון ריש ע"ז ארוד בתורה שירד מנכסיו ולא יזיעלו לו כל החבולותיו, ולבר כל אלו הגיל' הוא נקרא בשם מוסר דלבר אחד כיון שכששאר נפש עובר על האיסור החסור הזה זהוא מחויק רבר זה של תורת ה' אצלו להחזק כמו שאר מוסר לכל התורה כולה וע"כ גדול עונו סאר וכדי שלא יפלא בעיני הקורא כי קראתי את הרניל בענין הזה בשם מוסר אעתיק לך רברי רבוהיני כי אפילו תמא קל כי שמרגיל עצמו כששאר נפש לעבור עליו נקרא בשם נגאי זה ועאכ"ו בלאו הספורש בתורה זה לשון רבינו יונה בשערי תשובה כמאמר ה' ועתה בינה שמעיה זאת כי הוא עיקר גדול אכזה כי יש סין הדורקים שנסבלים כחפא לפעמים כענין שאמר כי אדם אין צדיק כבארץ וכי אבן כובשים את אדם סאת פניהם ואם יפולו פ"א כחפא לא ישנו לו ונקיבו כפניהם וחוזרים בתשובה אך כל אשר אינו נורר סחפא ידוע ואינו סקבל על נפשו להשמר סכנו גם אם הוא מעונתה הקלים אע"פ שהוא נורר סכל עונות שבתורה קראוה חסאי ישראל מוסר לרבר אחד ועם פושעים נסנה ונחול עונו סנשוא כי אם אסר יאמר העבר לרבו כל אשר האסר אלי אעשה ואלת כדבר אחד כבר שבר עול ארוננו מעליו והדשר בעיניו יעשה



# קונטרס תפארת אדם

וקלן מחולאת וזממת העון אשר תכסה פניה לעתיד ושם הקלן והכלמה נרא מאד כי אינו לפני אנשים אחרים כאשר בעולם הזה כ"א לפני כל ממליא של מעלה ולפני אלפי רבואות נשמות קדושות ושם הלא ידעו הכל שהלאת הנהגתא הוו הנבאת בעצמך על פניך (ואפילו בעוה"ז אם אדם מסתיר פניו והולך בין חבורות אנשים חושב בעיניהם כמשתגע) כמה שזקקת במיד על רצון אלתי השמים וגם לא הפסיק עצמך מהבזיון לבד כי תוכרה א"כ לירד לאש הנהגת ולמסול שם יסודים קשים ומרים קשה כל לא ולא כמי עצמו וידוע שקונש הנהגתא קשה עד מאד עד שאפילו נביאנו הקדושים היו יראים ממנו וכמו שאמר דהע"ה מבר מפתך כשרי ומסמאמין יראתי ובברכות (רף כ"ח) איתא בנמרא על ההנא הגדול רבן יוחנן בן זכאי [שהוא היה רבו של ר'] אלעזר הגדול והתנא ר' עקיבא הוא הלבדי תלמידו ולא הניח מקרא ומשנה והלכות ואגדות וכל הש"ס היה אצלו דבר קמן והיה יודע אמילו מעשה סרכבה ושיחה מלאכי השרת] שהוא היה בוכה לפני פמירתו ושאלותו תלמידיו רבינו גר ישראל עמוד הימיני וכו' מפני מה אתה בוכה וסוף תשובתו וזתה שיש לפנינו שני דרכים אחת לג"ע ואחת לגיהנם ואינו יודע באיזה דרך מוליכין אותו ובעירובין (רף כ"ב) איתא בנמרא על הפסוק עובר בעמק הבבא מעין ישותוהו שמורדין דמקות הרבה עד שנעשה כמעין קורם שעוברין ברוח\*) הנהגתם תע"ב אזי חוט וחמול על נפשך ולא התפתה אחרי עצת חבריך ואי יהיה מאושר חלקך לעוה"ב!

**פ"ו** בו יבואר עוד סבת הקישוש והמלמול שמכביא לידי גיכוח.

**והנה** באשר שתחלת סבת האיש המלמול זקנו בא ע"י ההרגל לקשם ראשו ולמלמל שערו וכך הוא דרכו של יעד"ר היום אוסר לו עשה כך ולמחר עשה כך עד שמכניסו בעון היותר חמור ע"כ נבוא לכאר עד כמה נרע\*) ענין הזה של המלמול והקישוש הרבה. הנה

פ' ולכו מלל סרמית וכוללות] וכיותר מה נבחן בכור הנבחן שאפילו פי שגבר האוהו על שכלו גם הוא מודה באמת אחרי ההתנתות דעתו שפי ששכח גבר על האוהו הוא סבוב יותר פכטו אלא שאומר שהוא אפי יוכל להתגבר על האוהו ככה בענינו גם הבטלים בני חברות ימכשו לבסוף כי דרכו ישרה וכסובד יותר ספי שמנלח קטו ובענין שאחולל סודי שקרי אאזריתו ולי [היינו פי שמשכיר עד שטר להקיר גם כדניו הוא מולול על שנתרצה לוח אף ששכר נרצה שיעיר שקר ג"כ אף שב"א מהמגלותו רוצה שיבא עוד מנולחים ולא יודת הוא בן יחיד בעון זה ס"ם יודע האמת בנפשו שאין זו רדך ה' והנה חולל תבחינו כל המכבד את התורה גופו מכובד על הבריות וכל המחלל את התורה גופו מחולל על הבריות ודינו שהמכבד התורה ומצותיה יודת אף גופו מכובד על הכל והמחלל אותם יהיה מחולל ונקלה עד הכל ודבריהם בוראי נאמנים וקיימים וא"כ הכפקר דת בשביל הדפי חושב לפגשו חן וכבוד ע"י עדי לדעת בבירור כי לבסוף יבא ו' שינלח בו וקלן ולהפך השומר ומכבד אותרות התורה יכובד מן הכל :

**ג** צריך לדעת מה שכתוב בספרים כי כל עון ועון שאדם עשה משקץ ומתעב אברו נפשו בחלאת הוהמא והוהמא ניכרת על אברי נפשו השייכים לאוהו עון עד אשר יתקפ פכטו בגיהנם ותלאת הוהמא מאם כ"כ עד אשר נקראת בשם צואה וכמס"ב אם רחץ ה' את צואת כנות ציון ובכורת ג' חמירו פכטו הכנרים הצואים וגו' שוהו מרמו על עונות ומצא העובר על לאו ולא תשחית את פאת זקנך כביא ניעול ולכלוך על פני נפשו מחלאת העין וככל עה ועת שמנלח בסוף לכלוך ווהמא עליה עד שלעתיד בהפרר נפשו מנופו יהיה אור פניו חשך משחור ווהמלתה ניכרת ונדמת למדחוק. ועתה ראה נא אזי האם בראי לך לשמוע ליצרך שמפתה אותך שבוה תהיפה לפני חבריות לשעה קלה וזרתה זה תביא על נפשך בו

(\*) והיא בודד דרש בפרש"ה יתא שבעה שמות לגיהנם ואילו הם בודד שחת רומה פשו היין שאלו צלמות ארץ תחתית וכו' שבעה מדורות חן זו על זו וכולן מדורות מזומנות לרשעים לידון שם. מדרד הראשון בוד והוא מדר העליון ושם כמת תחת של מלאכי תבלה בעין חבר אשר מים אין בו אבל נושים ועקבים יש בו כך המדר הזה גקרא מור כמת בתת של מלאכי תבלה בעין נחשים השרפים אשר אין להם לחש. שלשה סמונים שולטים בגיהנם והם מתחת ידי רומה והם משחית אף וזמנה וכל האחרים סמונים תחתם וכל אותם הממונים רצים ושבים ודנין בהם נשמותם של רשעים וכל אותם תחת של מלאכי תבלה כולם סמונים גיהנם ותשמע קולם מוקיע וקול הרשעים בגיהנם צוויין ואמרו וי וי ואין מרחם עליהם ועל כל אלו השלשה הממונים עם שאר כנות של מלאכי תבלה שמרעישים גיהנם אמר קרא אומר עלייתו קול מעיר קול מחובל קול זה פ"לם מלול לארבויו וכו' ע"ש בפת שרש"ה בכל מדרו ומדרו על איהו עונות השם יסמרו.

(\*) והכי איתא ברוח"ק גרשת וישלח ר"ר שחן ואמר מוב נקלה ועבר לו שמתכבד וחסר להם האי קרא על ידה"ד אחרת בגין דאידע מקריגמ חדר לגבו בגי ויבא ידעתי איהו אריים לבית העונות דבר שם בגאומא ואויל אבתייה ממלמל שערית וברישתה עד דאיהו אתגאי וליה ומשך ליה לגיהנם אבל מוב נקלה הואו דלא אויל אבתייה ויחתי' ולא אתגאי כלל ומאיק רחיות ולבית העונות לגבו קוב"ה וכו' והוא יחתי' מתחך לעבר לו ולא יוכל לשלמא עליו והתנא בר גש טלים עליה כד"א ואתת מחלל בו מתכבד כמת דאמרן דאיהו אוקר גרביה ממלמל בשערו אתגאי מרוחיה ואיהו חסר לחם חסר הוסיפתמא כד"א לחם

# קונטרס תפארת אדם

ראשון לכל צורך לירע שעצם הסלסול אף שלבאורה אין בו איסור אבל באמת גם זה בכלל (\*\*\*) בלאו ולא ילבש גבר שמלת אשה שהקישוים לא התיר (\*\*\*) רק לנשים שנה צריכים לכך. שנית שבוה הוא מנרת יצה"ר על עצמו ובמ"ש חו"ל שהצה"ר עומד באמצע פלמיא ובשעה שהוא רואה אדם שהוא מסממש בעיניו ומחנק בשערזו ומסתלם בעקביו אומר הדין רירי הוא וילוח אליו. ומכניסו מעין קל לחמור וזה יניע לו. ער שבא בהמשך הזמן לגלח זקני שעובר בחמשה לאיין כבת אחת. ובשהתחיל לצמות קצת הוא חוזר ומגלחו והצה"ר מריח סמנו בכל ג' ור' ימים חמשה לאיין ראורייתא ולפעמים גם פאת הדאש ועובר עוד שני לאיין. ולא יספיק היצה"ר בזה לבד כ"א יכניסו עוד בהתקרבות לעריות הדיני שיבוא בידו עם חבריו לשבת באסיפה כחורים ובהלכות יחיד אשר באסיפות כאלה ידוע שמריח היצה"ר הדבה סאר. עונות מרדהדרים ועונות מליצנות ועונות מניכול פה וברומה. ופי גרם לו כל זה מה שנתן יד כתתלה ליצור ע"י קשום ראשו וסלסול שער. והוא נא מה שאמרו בגמרא [גדרים רף ט] אמר שמעון הצדיק וכו' פעם אחת בא לפני אדם אחר [שבא להקריב קרבן נזירותו ולגלח שער] נזיר מן הדרום והאיתי שהוא ופה עינים ופוכ רואי וקוצותיו סרודות לו תלהים אמרתי לו בני מה ראת להשחית שערך זה הגאח. אמר לי רועה הייתי לאבא בעירי הלכתי לסלאות מים מן המעין ותסהלתהי בבבואה שלי ופחו עלי יצירי [מהוך שראיתי במים צורה כ"כ נאה נחנבר עלי יצירי וביקש להביאני לירי מעשים רעים לסוררתי מן העולם רש"י] ובקש לסוררני מן העולם אמרתי לו ושע לסה אתה מהגאח בעולם שאינו שך בני שהוא עתיר לדוות רסה ותולעה העבודה שאנלהך לשמים עתיר עפרתו וגשקתיו על ראשו אמרתי לו בני כמוך ירבו נחרי נזירות בישראל עליך הבתוב אומר איש כי יפליא לגרו נר נזיר להורר לה' עכ"ל הגמרא. הרי שהקשטו והסלסול מביא לאדם לירי התנברות היצר:

והנה האדם הבא לקשט את נופו טוב טוב לו אם היה נוהג לב לקשט נפשו ולא נופו אשר לבסוף נעשה רסה ותולעה וכסאמר התנא הסתכל בשלושה דברים ואין אתה בא לירי עבירה ור"ל שלא הבוא לתלת העבה שמשך לאדם לבוא לעבירה

## פ"ז בו יבואר כבת הנבשלים ע"י קענ המתלווצים בעם.

והנה יש אנשים שהינתם הוא שחושש שילענו עליו חבריו שגזיחה להם העון הזה כחיותי כבה פתיות יש באדם הזה שהתפתה לעבור על כמה לאיין שכתורה בכל עת מצי רבר קלה בזה. והנע

אלתו וגו' ולא באו לאסור לגמרי לאדם לחקן נופו שלא ידך מננה כי בודאי צריך לאדם ללכת בגינות ואמרו חזקו אדם פניו וירגיליו בכל יום משום כבוד קונו והעיקר בזה הוא רבני הקשום והסלסול דוחו מרדכי היצה"ר. (\*\*\*) ומריש"י משום לא ילבש גבר שמלת אשה ואפילו המתיר שם הוא רק משום כבוד קונו ואיתא ברוך ציב ראפילו ללקט לבגות פתוך שחורות כ"כ אמר משום לא ילבש ביון שהוא עושה זה להתנאות כרי שיתיה נראה כבתור ודעה הרמב"ם חייבו מלקט ע"י ועיין בב"י יור"ד סימן קפ"ב. (\*\*\*) או שלמי מרדהנו מוכרח להתקשט בכלבושי כבוד וכוחה כשהולך בין האנשים כרי שלא יתבייש. עיין בתוס' שם ו"ה בשביל.

### קונטרס תפארת אדם

לדעתנו בעבורת הש"י מפני פחד ה' ובהתד נאונו אשר עינינו משוממות בכל הארץ והי סאמר התנא באבות יהודה בן תימא אומר הוי עו כנבר וקל כנשר רץ כנפי ונברו כארי לעשות רצון אבך שבשמים . תירש רבינו הפוד שהתחיל בעו כנבר לפי שהוא כלל נדול בעבודת הבורא והבדך לפי שפעמים אדם חפץ לעשה כבוד ונמנע מלעשותה מפני בני אדם שמלעיגין עליו וע"כ הוהיר שהעיו פניך כנבר המלעיגים ואל המנע מלעשות המצוה וכו' וכן אמר רד"ק ע"ח וארכבה בערותיך נגד מלכים ולא אבוש אף מי היה גרף ובורח מן העו"ג היה מחויב בטרודו ולומר אף כי היו מלעיגים עליו עכ"ל וזהו הוכחת כבוד לאותן האנשים שהולך אצלם כבה שעות ביום לבטלה בזמן שפנים הם מעסקיהם והיה להם לעסוק בתורה או [כידוע שפסוק ת"ת אין לו שיעור ובכל שקה שהוא פני הוא מחוייב ללמוד תורה ומה שאבדו כגמרא ששואלין לו לאדם בשעה הדין קנעה עתה לתורה דיעו שלא לפחות מזה העת בשום פעם וכמו שכתבו המפרשים וראיה לזה שהרי ברכת הוהרה אינו מברך אפילו כעל עסק כ"א פעם אחת ביום ואם רוצה ללמוד בגזרים אינו צריך שוב לברך וכרמוכת בשו"ע א"ח סימן מ"ו . והמעט רבוח לא שייך היסח הדעה דאיכה שהוא פני מחוייב ללמוד וע"כ אין הברכת שמברך בבקר על כל היום] והולך אצלם לפני הכל מפני שאין להם מנוחה ללמוד לביתם ולביתמ"ד הם מתביישים ליתך כאמצע היום שיתמחו עליהם שנעשים מחובשי ביהמ"ד אמנם אם איש נבון הוא אין לו לחוש כלל על דבורת בני האדם שבאמת זהו כבוד גדול לאיש בר לבב כמש"כ במשלי אטרי אדם שומע לי לשקוד על דלתותי יום יום לשמור פיוות פתחי וכן אמר רה"ע"ה אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שברתי כבית ה' כל ימי חי :

**פ"ח** בו יבואר סבת הכתרתשלים מלכהשכל בעון זה מפני שנעשה כהפקד .

**י"ט** שכבת הרגל עונו כא לו מצד התפקד דהיינו שהוא רואה שרבר זה הוא הפקר כענין הרכה מחביריו ולא נחשב בעיניהם לעון כלל ע"כ נהרשלו ידיו כשפירתו . אבל באמת אין זו מעשה כלל מפני כבוד מעמים . (א) אלו אחד בא לאכמניא וחדה שם עכו"ם הרכה ואכלו שם כאלוהם כשר חודר ונבלות ופרמות וכדומה וכתוך כך כאו לשם תכרה שבוים כשכבוד של למו ויתחברו גם הם עם העכו"ם כמשתה דיין ויאכלו עמהם מאכליהם כשר חודר וכדומה דהעלה על הדעת לות האורח ללמוד והנהגה מהשבוים ולעשות כמעשהם לאכול ג"כ עמהם מאכליהם ואף בענינו כן וכי בשביל שאלו נשתכרו ונשתגעו בשכרות

עצמך אלו היה רואה אש שאחוז בלילה בבית אחר ממירעיו וירטוק על פתחו כד קומה וזא הוהנה כי אחזה האש בקירות הבית וקוד מעט והודת לשרפת אש כמה יגדל בעיניו כבוד האיש אם יראו כי מהעצל הוא ומשהה עצב לתתן מלבושו ולרחוץ ראשו כדרכו באמרו כי לא יוכל לצאת כבה לשוק שלא ילענו עליו שאין הרך מתוקן כדרכו הלא יקרא לו הוי סכל האם בשביל רגל איזה כמילים כמותך המסור עצמך לשרפת אש . וכאשר נתבונן היטב יראה כי עושה בעצמו כפגעה הסכל ההוא כי ידע האדם שבשעונו על מצות ה' במויד בורא האבלהו אש לא נופח של הנידום עובר עון פלילי וזה ולמה הוא עובר ע"ה הלא רק בשביל אנשים המבלים שלא ילענו עליו . וכבר אחויל מוסב לו לאדם לחקרא שומה כל ימיו ואל יהי רשע שעוה אחת לפני המקום כי מה נחשבו ימינו נגד אותה השעה . ולא דוקא בענין זה כי גם בכל הכינות שהן בקום ועשה צריך האדם לחיות וזהו שלא להתרשל מהן מפני המלעיגים ומתלוצצים וכלל אמר לנו שהמעי"ה בהכמתו אם תבקשה כבפך וגו' או תבין יראה ה' ודעת אלהים המצא וע"כ עלינו ליקח דמיון ממבקשי הכסף והוא כי ידוע כשאחר נעשה פוחד חרש בתחלת מעשהו כשבא על (הבערוע) בין המתחרים הישנים הם מלעיגים ומתלוצצים עליו ואעפ"כ הוא אינו פונה אל דבריהם ועל ליצנתו ומתבונן איזה עסק טוב לפניו להתעסק בו ולקחו ומרווח בו ואח"כ הוא משחק מהם ואומר כי אלוני שמעתי ללעג שלכם ותחולתי מעסקי הלא תפטרתי כל הריח הגדול שתרוחתי כעת ואם זה ברוי שעה כך עכ"ל ברוי הנחה כי אף שמתחלה הם ילעיגו עליו מה זה ועל מה זה נעשה האיש הזה ירא שמים כפ"א ללכת לתתפלל בבחמ"ה בצבור ג"ס בכל יום ולעסוק בתורה וחסד וכדומה וכמאמר השואלים הגם שאול כנביאים אבל אחר"כ כשיגיע הזמן לקבל שכר המצות וכמאמרם עתו בת קול לדוה מפוצצת בראשי הדרים ואומרת מי שפעל עם אל יבוא ויפול שברו מה יענו או משחקיו ובפרט א"כ הם באמת נשארו ערומים כלא תורה ומצות ויראה נגד עיניהם שבר של האיש הזה שנברל מחבורתם הרתוקו עצמו לעבודת הש"י הלא בושה וכלימה תבטה או פניהם ונקומו נפשם בפניהם על פסולתם . ובעיקר צריך האיש הישראלי לכוזר שמוזן שהוציאנו הש"י מארץ מצרים געשינו כולנו עבדים לה' כמאמר הכתוב כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים וע"כ צריכין אנו להתנהג לה' כמו עבדי המלך בעבודתם והאם ראינו כואת בעבדי המלך שיניחו לעבוד עבודתן מפני איזה לעג או מפני איזה בושה הדל מפני פוחד המלך אשר עליו כן אנו צריכין

# קונטרס תפארת אדם

גדול סאר קפ"ה אלף והפחות שבהם היה ממונה על כ' אלפים כמו שאחז"ל א"כ איך יפעל האדם בנפשו שצוויו הש"י מלך כל העולמים יהיה הפקר נפשו שנמצאו איוה שוטפים שאינם חסים על נפשותיהם ופועלים בעצמם לעבור על רכב ה' והרי הם כמו הפתיים הנ"ל אלא צריך לירע ולזכור המיד מה שאמר הכתוב במלאכי ג' כי הגה היום כא בועד כהגור והיו כל זרים וכל עושה רשעה קש ולהם אותם היום הנא ונ' ורחה לבם יראי שמי שמש צדקה ונ' :

## פ"ט בו יבואר עוד פתוי היצר שיש בו מחמת ההפקר.

**הנה** יש שמפתה אותם היצר לאמר הלא לא יחיד אני כעיר כזה כמו שיהיה עם שאר אנשי העיר המנלחים בן יהיה עמרי. למה"ד לאחר שחשורו שמרד במלך ויורע לו כי בקרוב יביאוהו לבית המשפט ויתכונן בנפשו כמה להסיר מעליו החשר הזה ולהראות לפניהם איך שעלילה של שקר היה עליו אבל האם יהיר לנפשו וכמר לפניהם אין כי אשמה כאשר שאינני יחיר כזה הלא בוראי יענתו יתכן יש ביה האמרים גדול אשר יסכול אותך וכל המורדים ופושעים כמון ה' הדבר הזה הלא מקום דגיתנם ידוע שהורא גדול מאד שאלו העולם כולו הוא אחר מכמה אלפים בנייהנם כמו שאחז"ל בפסחים צ"ד יש כידו להפוס כמה כאות ואלפים אנשים אשר כל אחר רחוק מחכירו כמה מאור פרסאות ואין כל אחר רואה את חבריו ולא שומע סמנו כלל אלא כל אחד כוכה וצועק אי ואבוי כסקופו והוא סכיל בהובו כל רפושעים ומורדים על רצון הש"י. איתא בהנא דכי אליהו הרשעים הנמורים הרי הם בתוך הגיתנם כציר וסורים כהוך הקרה מה הקרה הוו כיון שנותנין בה ציר או מורים מיד היא נחה אף הגיתנם כיון שנותנין בה פושעי ישראל מיד היא נחה. כיצד כשהיא מתרגשת אומר לה הקב"ה למה ועל מה את מתרגשת אומרה לפניו רכש"ע תן לי אלו הסבירין בה (ר"ל אלו רשעי ישראל שמכירין התורה) ועוברין עליה והקב"ה משיא לגיתנם ברברים ואומר לה שמא אין לך מקום לפושעי ישראל כאותה שעה אכרה לפניו רכש"ע והלא נשבעת לי לתרחיב אותי שנאמר לבן הרחיבה שאלו נפשח ופוערה פיה לכלי חוק ונ' ואין לכן אלא שבוטח שנאמר לכן נשבעתו לכות עלי ומה ת"ל וירד הדרה והמונה בה אלו שעוברין עכירה כחדרי חררים ואומרים כי רואנו ומי יורענו שנאמר והיה כמחשך מעשיהם ויאמרו כי רואנו ומי יורענו ואומר (תהלים צ"ד) ויאמרו לא יראה יה' ולא יבין אנהי יעקב ואומר (יהווקאל יח) הראיה כן ארם אשר וקני בית ישראל עושים ונ' בחשך ונ' כי אומרים אין ה' רואה אותנו עוב' את הארץ וכו' ר"א הדרה

היצר עד שאכרו את דעהם והפקירו את נפשם לילך לאכרו כמנה ונאת כבוד המרוסה לדעתם גם זה ישוהר כפניה ויפקד את נפשו הלא על כל פעם שמגלה זקנו יש חמסה לאין ודיכ קצ"ה מלקות עברהם ואף שאין רשות כיר כ"ד להלקות אותו ידע בכיורו כי יקבל שם מלקותיו ע"י כלאכים רעים ונרע הרבה יותר ממלקות שלטו ולפעמים יורמן שיסובב שיקבל מלקות גם בזה העולם וכלל אחל אע"פ שכמלו מנהדרין דין ארכע מיתות לא במלו מי שנתחייב מקילה או נופל סן הגנ או היה דורסתו וכו' מי שנתחייב הרג או נמסר למלכות או לסמים באים עריו וכו' ובוראי כן הוא גם בעניני מלקות. (כ) כתיב (ישעיה ס) קול אוסר קרא ואמר מה אקרא כל הכשר הציר ונ' יכש חציר נכל ציץ ורכר אלהיננו יקום לעולם והיינו שדכרי ה' ית' בתורתו הקדושה לא תתבטל ולא תשתנה חלילה מפני אנשים שוטים שמפקדים אותה כי מה נהשבים המה (סול רברי ה' החיים והקיימים) בני אדם כאשר ימיהם עלי חלד קצובים וכציץ השרה כן יציצו על ימים הקצובים אשר ניתן להם ועד כהרה יבולו ואינם וכשביל סבלותם לא תשתנה חלילה דברי אלהים חלילה הקיימים לנצח לך נא ראה גם פורים או גם תנכה הוא הרבה יותר מאלפים שנה האם נורמנה שנה אחת שנתבטלה מצוה זו סכלל ישראל ואף שהיא רק מצוה דרבנן ואיזה שוטים שממלקלים עתוין ליהן את הרין. (ג) דבר זה דומה לאחר שזיה מלך כביפה ויהתקמו איוה פתיים בין התגור וכירים ויאמרו איש לרעהו למה לנו על המלוכה נפעול בנפשנו שהיא הפקר היה שם פקח אחד ויאמר להם שוטים שבעולם וכי בשביל שאתם מרבים בנפשכם תעשה הפקר והלא הסלך הזה יש לו כמה אלפי אלפים עברים נבורים ואחר מהם יוכל לקעקע את כל העיר אשר אתם בה וע"כ חרלו סמחשבותיכם הרעות ועברו מלכםם וייתב לכם ואף כאן בענינו הלא הש"י הוא מדך על כל העולמים ויש לו כמה אלפים רכבות ברות של מלאכי השרה שעומרים המיד לפני כמא כבורו ויתכרך וכבאמר הכתוב (תניאל ו') אלף אלפין ישמשוניה ורבו רכון קדושה יקסון. וירעו שיש מלאכים שמרתם כמה אלפים פרסאות ומגלפון הוא נבוה כהלך ת"ק שנה יותר מחבריו [ושנה אחת נחשבת יותר מ' אלפים פרסאות לפי השבון עשרה פרסאות ליום] וכולם חלים חועים מפניו וכרנע אחת כולם מקרשים שבו יתברך בכל יום. וכמו שפירש"י בישיעה על הפסוק וקרא זה אל זה וחד מה שאנו אומרים בכל יום קדושה כולם כאחד ואיתא בהנא רבי אליהו אשר תצ"ו אלפים רכבות מלאכי השרה אומרים קדש ותצ"ו אומרים ברוך. וכסצר מנחרב על ירושלים שלח הקב"ה מלאך אחד וברנע אחת המית את כל פתגיו אשר היה מתנה

# קונטרס תפארת אדם

מה לו להרבות מכאוב לנפשו די לו לסבול הסכאובים  
 מהמקטרגים "לנבואו ממעשי הראשונים. ב) שהדבר  
 הזה שהיא תעטב שכבר נעשת רשע ואכזר שברו  
 זמנהלהו להנקט מעון זה הוא נגד האמת וזהו נופא  
 עצת היצו"ר שרוצה לצוד לאדם ברשתו ושלא יצא  
 מסנה לעולם וכבר נמצא מענה זו של היצו"ר ברזוחות  
 הראשונים שע"ז פיתה אותם למור מדרך ה' והיתה  
 ע"ז נביאה מיוחדת כח" ע"י יחזקאל הנביא נגד המעות  
 הוח שנאמר (יחזקאל לג) בן אמתם לוטר כי פשעיתו  
 והצאתהו עליו ובם אנהנו נפקים ואיך נודה אמור  
 אליהם הו' אני נאם ה' אלהים אם אחזיק במות  
 הרשע כ"א בשוב רשע מדרך וזוהו וכן עוד ע"י  
 כמה נביאים הכמית לנו הש"ת על ענין התשובה  
 ועיקרו של התשובה מכואר בתורתנו הקדושה איש  
 או אשה כי יעשו מכל המצות הארם וגו' והתורו את  
 חמאתם אשר עשו וגו' ובשהוא טוב מחמאו מקיים  
 כזה מ"ע ראוייתהו כמו שבהב ח"מ"ם וכשעושה  
 תשובה נמורה יתצוה בעיני הקב"ה כאילו לא חמא  
 כלל ואין מוכיחין לו שום דבר מרשעו כמו שנאמר  
 רשעת הרשע לא יכשל בה ביום שבו מרשעו ועיקר  
 התשובה הוא תרומה נמורה על העבר וקבלה על  
 להבא והעיקר שלא יאחר תשובתו והיכף שגולה על  
 לבו רעיון מתור לשוב לת' ההקף על יצור ויגביר  
 שכלו על האוהו ולא יוסף לעשות העון הזה וכבר  
 כתב החובת הלבבית כי התשובה אינה יוצאת כ"א  
 ממצעיתו ולא מרכיבו כי אם אמר יאמר האדם כמה  
 וידים ולא יראה לשוב במעשה אנה סועלת כלל  
 וע"ז נאמר יעזוב רשע דרכו ואיש און כחשבותיו  
 וישוב אל ה' וירחמו וגו' ור"ל שבהלה יעזוב דרך  
 הרשע ואח"כ ישוב לבקש ולהתרגן לפני ה' שימחול  
 לו וכל פרטי התשובה מכואר בפני מחנה ישראל  
 פב"ו וב"ו ע"ש דמב. וכדי להתעדר להתשובה צריך  
 האדם לזכור מה שכתבו הספרים שבביא האדם לתת  
 דין וחשבון למעלה פותחין לו ס"ת ואמריין לו קרא  
 נא בפיך ועל כל דבר ודבר יבוא ערים בין לטוב  
 בין לטובב ובמה יודעוץ האדם כשיבוא לפרשה זו  
 של חקפת פאת הראש והקוף והוא יודע בנפשו שלא  
 פ"א ושתיים לבר עבר על לאו ה"ה כמה עשיריות  
 פעמים עבר ע"ז במיד ובדאי ישתק כאלם ולא  
 יחבל לענות ויבואו כל המספרים שברואו ע"י עוז ה'  
 לברשים שחורים ומתקצפים שחורים זה יאמר נבדאתי  
 כיום פלוני כשעבר על עין זה במקום פלוני וזה  
 אוכר כיום פלוני ובמקום פלוני וכולם יבקשו דין עזו  
 כמה יגדל או צרת נפשו וכלמתו ע"י :

אל תקרי תורה אלא חורה שתורין על העבירות  
 ועושין אתן כמה פעמים לכך נאמר התורה. מאי  
 זמנה אלו שהולכים המונים המונים חמשה חמשה  
 ועשרה עשרה וגוננים וגזילים ומונים זה בפני זה  
 ואין להם בושה לא מפמליא של מעלה ולא  
 מפמליא של מטה עכ"ל. והנה בעון זה ג"כ מצוי  
 בעו"ה שהולכים כמה בחורים ככ"א לבית הספר  
 לנלח פאת ראשם חקנם ואכר סהם כל עיקר הרגש  
 הנפשי כלא שום בושה. ודמיונם כשיכול שנבר עליו  
 שכרותו והוא מושלך ברובו ומרגן מתוך שכרותו איך  
 שכל העולם הוא שלו והוא שמח ומזוב לב על תלקן  
 תורלו אבל תרע שכל זה הוא בעת שנבר עליו היין  
 אבל לבסוף כשתעורר משכרותו ויראה איך הוא  
 מושלך ברובו ברפש ומים יתמה על נפשו איך  
 נתפתה ליצרו בתאות היין עד שבא ע"יו לירי מרה  
 ו לשכב ברפש ומים לעיני הכל בן נמי בענינו כ"ז  
 שהמדה והאמת העולם מתגברין עליו הוא כשכור ואינו  
 מכיר מדרגתו ומקומו איך הוא מושכב ברפש ומים  
 (דהיינו שריוח המוסאה מקפת אותו מראשו ועד רגליו  
 הדוא מלוכב כנכרים הצואים מחלאת ענותו וכמו  
 רכתיב בבריה ג' הסירו הבגדים הצואים מעליו וזר'  
 אבל כשיכלה כשרו ושאריו ויסתלק ממנו הזמורה  
 ותחאה או יתבונן על מהותו וענינו איך הלך ברצון  
 נפשו למדבר ציה וצלמות וינהום באחריותו על כל  
 העבירות שעשה בעוה"ז אבל מי יועיל לו אז  
 וכמו שנאמר ונתתם באחריתך בבלות כשרך ושארך  
 וגו' ואמרת איך שנאתי מוסר :

## פ"י. בו יבואר סבת העון שבא מצד היאוש.

**ועתה** נבאר סיבת העון הבא מצד היאוש הדינו  
 אם כבר נכשל כמה פעמים באיסור זה של  
 השחתת פאת זקן ע"י פיתוי חברים רעים וכח"כ  
 היצר מפתהו ומיאשו לאמר מה תועלת יהיה אם  
 אהיה זהיר מעתה לנלח זקני הלא כבר עברתי כמה  
 עשיריות פעמים על עון זה ומאי נ"ם אם אודר עוד כי  
 הלא בין כך ובין כך נעשיתי רשע ע"י עון זה ואיך שיהיה  
 על הימים שעברו בן יהיה על להבא. והדבר הזה  
 פעות הוא כממה פנים. א) וכי מי שאכל שום וריתו  
 נדוף יחזור ויאכל שום ויהא ריתו נדוף יהיה הלא ידוע  
 שכמו בכ"ר של מטה כשאדם עובר על לאו דאורייתא  
 כמה פעמים במיד גידון על כל פעם ופעם כל"ם  
 מלקות בפ"ע בן הוא ג"כ בריני שמים בב"ר של  
 מעלה כשאדם עובר עבירה (אם לא קבל עונשו בב"ר  
 של מטה) קונה לו קמינור אחד להכאיב את נפשו  
 לע"ל בניהום ובשאריו עושין וכשהארם כופל את  
 העבירה עוד פעם אחת נברא לו עוד קמינור חדש  
 להכאיב את נפשו וכן הוא בכל פעם ופעם וזהו  
 שנאמר רבים מכאבים לרשע וגו' וא"כ יתבונן בעצמו

ג) צריך האדם לזכור כי כל עון ועון שאדם עושה  
 לכר מה שגורם רעה לעצמו ובג"ל עוד הוא  
 פוגם למעלה בעולמות העליונים אשר אין לשער ואין  
 להיטיף את הפגם שגורם האדם כקונו למעלה כי בן

# קונטרס תפארת אדם

אחי ורעי כמה גדול עונש המגלה שער זקני בתער  
השם ישמרתו עכ"ל :

**פ"א** בו יבואר גדול השכר של השומר  
עצמו מעון זה .

**הנה** עד כה בארנו גדול העון של השחתת פאת  
הראש והזקן ועתה נבאר גדול השכר של  
השומר עצמו מזה העון . הנה ידוע מה שאמר הנבירא  
ישב אדם ולא עבר עברה ונתנין לו שכר כעושה  
מצוה והוא שכר רב עברה לירו וכונש את יצרו  
ואינו עובר עליה ואף כאן בענינו מי שמתחזק על  
גפשו שלא לעבור על האיסור הזה שחייב עליו ה'  
פעמים ל"ט מלקות חושבין לו ככל יום כאלו מקיים  
חמש מצות כפועל ואם נמשך כן שנה אחת או  
שנתיים יתרבה לו כמה באות מצוה ע"י שמירה מעון  
זה . בלבד וביותר מזה כשתגדל זקנו והוא שומר  
עצמו מלינע בו והוא בין אנשים שאינם מכירים את  
אמיתת הרבר כאשר הוא תגרע בעיניהם עבור זה  
ומסילא הוא סוכל עליבין עבור כמות הש"י כמה נגדל  
שכרו עבור זה לע"ל וכמה יתגדל כבודו שם לצנח  
וכמאמר התבוב כי סכברי אבכר וגו' וכלי ספק  
שהקב"ה מתאמר כי מעלה וכבו שאחול' על שלשה  
הקב"ה מעיר ואחד מהן על רוק תרד כענין הרכה  
חוטא ומה שאמר הרר כעיר כמים רשם בעיר הרכה  
עניני פריצות שגורם לאדם ע"ו לחטוא בעריות  
וכובש את יצרו ואף כאן בענינו כשהוא רואה הרבה  
והרבה מחבריו שכולם כגלחים זקנם ולועגים עליו  
על שאינו עושה כבעשירם והוא מתחזק ועובר על  
גפשו לכבוד הש"י שלא לשמוע לרבריהם בוראי  
איש כזה הוא לאות ותפארת למעלה וגם מתקדש  
על ירו שם שמים למטה . ורע עוד ריאתא במפרים  
רכשהארם פרניל עצמו באיזה עברה ועי"ו כשאתרים  
רואין סקלין ג"כ כאותו העין הא נתפס ג"כ עליהם  
גדוהפך כשהארם מתחזק באיזה מצוה ואחרים לומרין  
חמעשו ומתנהגין ג"כ כמותו הוא כקבל שכר ג"כ  
עליהם ולפ"ו ג"כ בענינו כשהארם דר במקום שנתפרץ  
דאיסור והוא כובש את יצרו שלא לנהוג כמותם  
ועי"ו נמצאים עוד כמה אנשים שמתנהגין ג"כ כמותו  
לבד שיקבל שכר עבור עצמו וכנ"ל עוד יקבל שכר  
עבור כל אחד ואחד מהם . כלל הענין היוצא מכל  
רברי הקונטרס הזה בודנה על האדם אם יש בו  
ידיאת שמים בין להשתדך עמו או לענין שאיר דברים  
הוא חזק ודיינו אם הוא דר במקום שנתפרץ איסור  
השחתת פאת הזקן אצל אנשים שכמותו והוא כובש  
יצרו ואינו עושה כמעשיהם הוא כחינה נאמנה על  
האיש הזה שנאמן הוא לוד' ולא השחתת את פאת  
זקנך נמטריא עם הכולל והיא' מי'מין' על'

קבע הקב"ה שכל העולמות העליונים מתנהגים ע"פ  
קיום המצוה של עב ישראל וכן פירש בספר נה"ח  
והוא מרובו ברברי התנא רע מה למעלה סמך רהיני  
מה שנקעה למעלה הכל סמך ובה יתמה או על  
גפשו כאשר יראה כעצמו אשר כשביל התנא קלה  
דעוה"ו עשה חורבן ופנס למעלה כעולמות הקרושים  
וכ"ש בענין זה שאמנם מביאר בזה"ק ובספרי  
המקובלים שפינס למעלה מאד וסוכן הרבר אתרי  
שהוא עצם תבונת האדם שקבע הקב"ה והבונת  
האדם הלא מורה לבריות גפשו כמו שכתב בצלם  
אלהים עשה את האדם וע"כ ירא ויפחד איש אשה  
לב לו לעון החמור והמר הזה ואם חטא ימרה לשוב  
ואל יסתכל על חבריו הפתיים אשר יצור נבר על  
שכלם . וכדי להלחיב לב הקורא אנתקו מה שפצאתי  
בקיצור של"ה בשם ספר יין המשומר על פסוק ולא  
השחית את פאת זקנך וז"ל כתב הר"ד ולמן כן הר"ד  
יזדא החסיד ו"ל אמר לי אבא מורי החסיד שבימו  
היה מעשה בעשיר בשפיאיר שהיה מגלח זקנו בהער  
והיה אבא מורי בא ומוחה בו ולא השניח על רבריו  
כי אמר העשיר אסמנים אני ואינו יכול לככול הזקן  
אמר לו אבא מורי ידוע תרע כי מרה יהיה אחריהך  
כי לאחר מותך יבאו מלאכי חבלה הרומין לפרות  
ויהיו רורסים על פאת זקנך כי זהו עונש של המשחיתים  
פאת זקנם והרע שבן הוא רסו כמורה לא הקיפו  
פאת ר"אשכם ולא תשחית ר"ה פרות וכשנפטר  
אתו העשיר הו' יושבין אצלו כל הנרולים שבשפיאיר  
ואבא מורי היה שם והיה כותב שם אנתק וזרע על  
אדו עשיר המה והיכף קם על רגליו וכל היושבים  
שם ברחו מפניו מחמת הפחד והתחיל אותו המה  
לכרום את ראשו והולש בשערותיו אמר לו אבא  
מורי מה לך א"ל אוי לי שלא שמעתי לך א"ל הנידה  
נא לי מה נעשה לנשמתך א"ל כשיצאה נשמתו בא  
מלאך חבלה ורומה לפרה גדולה והביא כלי אחר  
מלא זפה ונפרית ומלח וקבל נשמתו והניחה להוכו  
ולא היתה יכולה לצאת משם ובא מלאך אחר מכ"ד  
של מעלה ונפל מאתו אותו הכלי עם נשמתו כתוכו  
והעלה אתו לפני כ"ד הגדול של יוצר נשמות ואו  
יצאה ב"ק מפי הב"ד ואמר לי קרית ושנית אמרת לי  
קריתו ושניתו מיד צוה להביא חומש וא"ל קרא בו  
מיד וכיר כשפתהתי הפער המצאתי כתוב ולא תשחית  
את פאת זקנך ולא ירעתי מה להשיב מיד שמעתי  
קול אחד שהיה מכריזו תנו נשמתו להביאה כמדרגה  
התהנהגה של ניהנם יצתה כת קול ואמר המתנו לו  
יהודה בני צדיד שאלה אחת לשאול ממנו ועתה  
הוא ביקש רחמים על נשמתו שירכר עמו לכן לא  
תרד גפשו שאינה ר"ל הכ"ק אמר כל זה איך שר'  
יהודה החסיד מבקש רחמים על נשמתו הביטו נא

# קנטרס תפארת אדם

גבוה האסורין ולהעניש בעונש קשים ומרים עבד בני אינו מחויב ברבר כן בענין הזה אם תתבונן ברבר כי כל מעשה בני אדם יתב ויהתם וכמו שכתוב וביד כל אדם יתתום ויבוא כמשפט על הכל וכמו שכתוב כי את כל מעשה האלודים יבוא כמשפט על כל נעלם וגו' ובכל פעם ופעם הוא סבין לעצמו עונש קשה ומרה לע"ל כי מכל לאו ולא נברא מלאך משחית שעתיך להפרע סבנו כמו שאמר התנא העושה עברה אחת קונה לו קמינור אחד האם כראי לנפשו להחזיר לעשות ואת להביא על עצמו רעה גדולה כזאת בשביל בניו שהעונש הוא גדול אלפי אלפים יותר מעונש שיקבל משומרים הג"ל ולא הוהר לארס חלילה שום איסור קסן בשביל מונות בניו וכ"ש עון חסד כזה. וירדע מה שנפסק ביו"ד שמחוייב כל איש ישראל להחל כל אשר לו ולא לעבוד על איסור תורה וע"ז אנו מקבלין בק"ש ואהבת את ה' אלהיך וגו' ובכל מאורך ואף שע"ז ישאר עני ואביון בלי סוין ומחיה הוא וב"ב בכל זה מחוייב הוא להחל כל אשר לו וכ"ש שלא הוהר לו להרויח מהאיסור גזא .

(ב) גם עצם הענין שאומר שנוגע לו זה לפרנסה הוא חסרון באמונת החשנתה רירוע רהקב"ה ון ומפרנסם לכל הערם כולו ומזונותיו של ארם קצובין לו מר"ה והקב"ה הלא לא קצב פרנסתו בדרך איסור רק בדרך חיתר ורק הוא בעצמו מחליף אותו לאיסור. ואם יראה על הרויח שאמנם יתוסף פרנסתם עבור זה ידע כי השפעה זו איננה מהשפעת אלהים ורק מסקום אתר יתהך והוא מחליף בזה עולם עומר בעולם עובר ועיריין ליהן הדין על כל פעם ופעם חזקתו ג"כ לא ישאר אצלם כי יאבר לכסוף בענין רע ע"י מחלות או שאר סיכות כי אנשים כאלו בוראי נחלש אצלם אמנה כשבר ועונש והושבין שהיא עולם של חסר ומת שיוכל להבנים כירו הוא שלו והבבר אמר תנבוא צפניה (קאביטל א) ופקרתי על האנשים הקופאים על ימריהם האופרים ברבבם לא ייטיב ה' ולא ידע והיה הילם למשיסה ובתיהם לשגמה וגו' והנה אחול גדול הפחמיא את הבירו יותר מן התורנו שההורנו מעבירו רק מן העוה"ו והמחמיא מפרירו מן עיה"ב ובוה נמי המגלחים הלא- מחמיאים את הרבים שאלו לא נמצאו מגלחים היה נחסר האיסור סכמה אנשים וע"כ יראה ויתבונן מי שמושם ירו לגלח מה הוא עוזה וירע הארם שאיסור זה של גילוח שנעשה ע"י שניהם יחד המגלח והמגולח לע"ל יענשו ג"כ שניהם ביתר המגלח והמגולח וכמו דאיתא בעין זה בתנא דב"י אליה וזמא פ"ז ח"ל אמר רבי יוחנן כן זכאי פ"א היתיה מהלך בדרך ומצאתי ארם אתר שיהיה מלקטם עצים ודברתי עמו ולא החזיר לי דבר ואח"כ דיה בא אלי ואמר לי רבי מת אני ולא חי ואסרתי

האי"ש' שיש' ב"י יר'א'ה' ש'מ'ים] תאמר אשר תאיש ירא ה' במצותיו חפץ מאד וגו' ור"ל אימתו נקרא ירא ה' אם במצותיו חפץ מאד לקיימם ;

## פ"ב בענין איסור הספר שמגלה הזקן .

**תנה** ידוע שעון זה נעשה ברוב ע"פ שנים היינו שהולך לספר שגלה לו את זקנו ופאת ראשו והמקיף פאת הראש או המשוזית פאת הזקן של חכירי עובר בכל הלאוין כמו הגיקף שהתורה חייבתו לשניהם כמבואר בגמרא ופוסקים [מכות דף כ' וברא"ש שמ בשם התוספתא אתר המשוזית ואחר הנשוחת] וע"כ מאד מאד יש לחמדה על הספר שמועל בנפשו בעד איזה נגידי כסף לעבור על חמשה או שבעה לאוין בפ"א ראם מגלה פאת הזקן לבר עובר בחמשה לאוין ואם מגלה גם פאת הראש עובר עוד בשני לאוין כמבואר בפוסקים . ומי שררבו בכך שבאים אליו אנשים כאלה לאחזים ומרויח מכל אחר כאלה מתקבץ אצלו בשבוע אחר לאוין למאות ואם מתנהג באופן זה שנה המיכה אפילו רק שנה אחת יכול להחקבץ אצלו כמה אלפים לאוין דאורייתא . אי ואבוי לנפשו שמסקיד עצמו להקרא בשם רשע ולדרת לבאר שחת ולהתיסור על כל לאו ולא בשביל איזה נגידי כסף ויתא בספרים שכל יסורי איוב כל ימי אינם מקולים נגר שעה קלה בניהגם והוא מסקיד נפשו בעד הנאה קלה ליסורים קשים ומרים עד אין ערר ועד אין שיעור הנמצא מרחות כוח בעולם .

ואמרתו שראשי המכות להמקיף הם הם ומיכות של הדיקה הדינו חסרון ידעיה והפקר אשר גורמים להדיקה עצמו כן גורמים גם להמקיף והיינו שאינו יודע בגודל העון והוא עובר בחמשה לאוין על כל פעם ופעם ונקרא ע"ז בשם רשע ופסול לעדות ולשבעתה ואינו מתבונן בהכנת הניהגם אשר הוא סבין לעצמו. ואף אם תוא רואה שגם חבריו מסקיין הדבר הוה מאו ג"מ לו הלא כיסורי חבירו שיקבלו עונש מרה לא יסב לו כלל ויתבונן חבל כמה שעוררתו בפרקים של חסרון ידעיה והפקר . והנה אצלו יתוסף עוד סיכה אחת של פרנסה שמפתחו יצרו שבאם לא יעשה כן יחסר לו פרנסתו לחיות נפשות ביתו כשלא יבוא לגלח אצלו אבל באמת אין זו מענה כלל מכמה פעמים . (א) ישער כבבשו לאו הביא אחד אצלו דבר נגוב מאוצר המלוכה שהיה אפשר לו להרויח כמה מאות ר"כ בפ"א והואה שהשומרים הולכין ומחשפין בכל בית ובית ובמר הם קרובים אל ביתו האם היה רוצה לקנותו הלא צא צא יאמר להצב ואף אם אשתו החזקה לו והפציר שיקנה כי בזה ימצא תרוחה לביתו הלא יאמר לח הלא תראה כי השומרים יבואו סוד לביתו והאם תרצי שאמר חק הסלך וכדבלא

## קונטרס תפארת ארם

יז

מנפשו רעה גדולה עוד זוכה כזה זכות גדול לעוה"ב כי בעד כל פעם ופעם של השתתת זקן שהיה אפשר לבוא לידו ולעבוד על חמשה לאין יחשב לו כאלו קיים חמשה מצות וכמו שכתבנו לעיל בפ"א ובאיש זה יוכל להתקבץ ביום אחד מאה מצות כי היה יכול לגלח ביום אחד עשרים אנשים ועל כל איש ה' לאין ובשנה אחת יוכל להתקבץ לו כמה עשריות אלפים לפי חשבון אנשים שהיה יכול לגלחם, והתח ריבוי המקמרים שהיה נברא ע"י לאו זה להשחית נפשו יבוא כתיי דרכה פרקליטים מלאכי זכות אשר ישיש וישמח עליהם. גם כאשר הוא יפרוש מהעון הזה אפשר שימצא מי מחביריו שיפרשו א"ע ג"כ בראותם מעשיו ויקבל זכות גם מהם (כמו שמצינו בב"ק דף צ"ב מי גרם לראובן שיודה יהודה שמע ה' קול יהודה ע"ש) וגם אז יוכל לבוא ברברים עם רעיו שיפרשו ג"כ ובודאי יעוררו ה' שיתקבלו דבריו והוא יהיה גם סמוכי הרבים וכבר נאמר בכתוב ומצודיק דרכים כמוכבים לעולם ועד. גם ידע כי אפשר שיגיע לו מתחלה הדבר בקושי שיראה לו שעומד בלי פרנסה וכיחוק גדול מ"ם ככל זה אל יהרפה וידע כי הוא לו לנמיון שמנמין אותו מן השמים כזה הענין ויתחוק בבטחונו בה' אשר בודאי יעוררו לבסוף וכל מה שמסכר צער ויוגן עבור קיום מצות ה' בן יגדל שכרו לע"ל בכפלי כפלים כמו שאמרו באבות דר' נתן כי מצוה שיגיע לאדם פ"א בצער נחשב יותר מסאה פעמים שלא בצער :

לו אם מת אתה עצים הללו למה לך ואמר לי רבי האוין לי מה שאומר דבר אחד כשהייתי חי אני חבירי היינו עוסקים בעבירה בפלמרין שלי וכשכאנו לכאן גזרו עלינו גזר דין של שריפה כשאני מלקם עצים שורפין את חבירי וכשהוא מלקם עצים או שורפין אותי ע"ש. ג) והנה עבירה נורת עבירה ששערוהיה גדולה שמענו מה שמצוי אצל הספרים שלא רי לו ליצה"ר שמכניסו כעון של הקפת הואש והוקן עוד הוא מכשילן להמנלח והמנלח כעון סקילה שקובעין מעשהין בערב שבת עם חשיכה איי ואבוי לאנשים כאלו שמפקדין כשאם נפש עון של חילול שבת ששקולה כנגד כל התורה וכתוב מפורש מחלליה מות יומת וסוף של האיש הזה הוא ימות מיתת עצמו וכמו שאחז"ל רדין ר' מידות לא במלו ה' שנתחייב סקילה או נופל כן הנג או חיה דורסתו. וידוע ששבתה אות היא שנתן הקב"ה כינו וכוין בני ישראל וטורה על הש"י שברא עולמו כששת ימים וכיום השבועי שבת סבלאכחו והמחללו במוד הוא כפופר בעקרי אמונה והמחלל אורו כפרהמאי עשאוהו כעבו"ם לכל התורה בולה וכ"ו ממישיבין על עצמן כשביל הנאת קלה בעולם הזה זה כשביל ליפות עצבו זה כשביל איזה דגנירי כסף. ועל כן השומר נפשו ירחק מאנשים אלו כבודת מן האש. ד) ועתה נדבר מעט מגורל שכרו לעוה"ב אם יכבוש את יצרו מלעבור על העון הזה. ראשון לכל צריך לידע כי בהמנעו מהעון הזה לבר שמסיר





# קונטרס על מכונת גילוח

## לקוטי הלכות מכות כא. מאת החפץ חיים זצוק"ל

והנה לפ"ו המאשינקע החדשה שמספרין בם (היינו מה שקורין אָל וכ"ש חצי אָל) שמגלחין כתער ממש ותולש השער לגמרי ולא נשאר מאומה המספר בם את זקנו לכאורה עובר על מה שכתוב ופאת זקנם לא יגלחו ושומר נפשו ירחק מזה מאד.

הנה מפורש דשיטתו דמה דאיתא בש"ע יו"ד סי' קפ"א דמספרים כעין תער מותר בגילוח הזקן הוא דוקא אם משייר שער ואם כן מכונת גלוח דעכשיו אסור מן התורה וכוונתינו בקונטרס זה לפרסם לכל שיטות האחרונים מדורות הקודמים ומעכשיו דפסקו להלכה דאסור מן התורה לגלח הזקן עם מכונת שאינו משייר שער. וגם גדולי ישראל שלא התיירו מפני פסק הח"ח זצ"ל. ורב מובהק מפורסם לצדיק גדול הרוצה בעילום שמו כתב לנו שהראה השיק שייווער לרשכבה"ג ר' חיים עוזר זצ"ל ושמע בכרירות שלא רצה להתיר. ועוד שמענו מכמה גדולי התורה עכשיו שמה שאינם מוחים אין שום ראי' שמתירים מכונת גלוח. ויש לנו מכתב מא' תלמידי הגר"א קטלר זצ"ל ו"ל שמעתי מהראש ישיבה זצ"ל (מהר"ר הגר"א קוטלר זצ"ל) שאינו משיג ההיתר להשתמש עם מכונת גלוח (Electric Shaver) כיון שאינו משייר כלום מן השער, עכ"ל. וכן שמענו מרב אחד ששמע מפיו שאסור ושאל אותו למה אינו מוחה וענה אותו הטעם. וכן שמענו מעוד תלמידים שלו שאינו מתיר המאשין.

ומצוה גדולה לפרסם שיטת הגדולים האוסרים וח"ו להסתיר שיטתם דאין זה דרכה של תורה להסתיר שיטות גדולי הדור שכל בית ישראל נשענים עליהם וכל פסק שלהם נתפשט בכל תפוצות ישראל וכמו שמפרסמים שאר פסקים שלהם כמו כן צריך לפרסם פסק זה דצריך כל אחד לידע שיטתם וגם הי' בקשה מיוחדת מכמה רבנים להדפיס קונטרס זה ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שישלח לנו משיח צדקנו במהרה בימינו.

וועד תפארת אדם

בחדושי רע"א ביו"ד סי' קפ"א מציין תשו' שמש צדקה יו"ד סי' ס"א דכתב דמספרים כעין תער מותר דוקא אם משייר קצת שער וכן מביא שם מחשו' בית הלל דאם המספרים עוקרים כל השערות הוי תער.

## תשו' חתם סופר או"ח קנד

הרי תער לא כתיב בקרא אלא לא תשחית וחז"ל אמרו אין גילוח. שיש בו השחתה אלא בתער ולא במספרים וא"כ ממג"פ אי נימא דשערות הנשארים אחר גילוח הזוג הוי כמאן דלית"י הרי השחית והיינו בתער ולא במספרים כעין תער אלא תער ממש שהרי גילח והשחית אע"כ צ"ל מה שנשאר אח"כ שם שער עליו והוי גילוח בלי השחתה א"כ המשחית אחרי חייב).

## לשון הקול קורא שנתפרסם מכבר

פסק דין מגדולי ישראל

נתבקשתי מאאמו"ר שליט"א לפרסם — שמעולם לא התיר את מכונת גלות, ואדרבה קרוב מאד שזהו תער ממש, ועוברין עליו בחמשה לאוין וכבר נתפרסם שהחפץ חיים זצ"ל בליקוטי הלכות על מכות אוסר אפילו מכונת גילוח של יד (בלא חשמל) הנקרא גול וכ"ש וק"ו של זמנינו שהוא הרבה משוכלל יותר, ובוראי עצם הסכין נוגע בבשר והו"ל תער ממש, וזהו תער האמור בתורה. נתבקשתי מהגרא"מ שך שליט"א לפרסם גם בשמו שמעולם לא התיר ח"ו מכונת גילוח.

חיים קניבסקי

מפני שאאמו"ר שליט"א אינו נוהג להורות, אמר לי שאכתוב מה שירוע בשם החזו"א זצ"ל, והנה זה ירוע כאן שמעיר בשם החזו"א שאין למכור שום מכונת גילוח למי שמגלח בתער, רק לגוי.

חיים קניבסקי

היכי דהמתגלחים יצאו נקיים באופן שהבשר נעשה חלק לגמרי, שלא נשאר עליהם שום רושם, דגילוח כזה דין תער יש לו כמו שכתב הרמ"א וכו', ולפ"ז במכונה שהנסיין הורה שמגלח למשעי י"ל דהיינו תער.

צבי פסח פרנק

— כפי סדר א' ב' —

יעויין בספר לקוטי הלכות על מס' מכות מבעל התפץ חיים ברוך י"ד ב' בעין משפט שם שכתב שאסור, ואין להקל בזה וגם ירוע שהחזון איש זצוק"ל אסר בכל מכונה.

אלעזר מנחם מן שך

צריך להקפיד שאחר הגילוח יורגש ביד שאינו חלק וגם אז עדיין לא ברור  
שלא גילחו באיסור כמה שערות לפי"ז חושבני שבמציאות אין היתר.

יוסף שלום אלישיב

חזיתי בספרים של גדולי האחרונים בתקוה למצוא סמך על מנהג העולם  
להקל, אבל לא רק שלא מצאתי היתר, אלא כתבו בפירוש להחמיר.

יצחק יעקב ווייס

ואם כי הרחבתי את הדיבור על נושא זה בספרי מנחת יצחק (חלק ד' סימן  
ק"ג) וכפי המבואר שם כל ההמצאות החדשות שמחדשים חדשים לבקרים  
שהסכין יתקרב בקירוב היותר אפשרי לעור הפנים הוי תער ממש.

יצחק יעקב ווייס

ולעומק ההלכה לא מצאתי שום היתר להשתמש במכונות עלעקטרישע האלו.  
משה שטרן

ההיתר של מספרים הוא משום דאינו משחית, ובמכונת גילוח כיון דאפשר  
דמשחית אסור.

שלמה זלמן אוירבאך

ואודות מכונת גילוח וענין איסור השחתה — אין בידי להוסיף על מש"כ  
בס' שבט הלוי יו"ד סי' ק"ה ס"ק ב' בקיצור דלפי דעתינו יש בו איסור דאורייתא  
כיון דאית ביה תרתי גילוח והשחתה, ובתורה תער לא כתיב ביה אלא הנך ונרתי,  
וכמבואר ברש"י סוף מכות, ובתשובות חת"ס או"ח, וכן הי' דעת גאון החזון איש  
זי"ע — וכל מי שיש לו דע"ת לאמיתו יחוש לנפשו בזה, וכל המתחכמים בזה  
משחקים באיסור תורה החמור ודי בזה.

שמואל הלוי ואזנר

מי ראה כל אלה יוצאים ואוסרים בהחלט גמור ולא יפחד ויזדע ע"כ  
מעומקא דלבינו פונים ומבקשים מכל ידאי ה' ובפרט מבני תורה נא ונא בלשון  
בקשה שלא להשתמש בכלי משחיתים אלו תבא עליכם ברכת שמים מעל.

וע"ז בעה"ח ד' לס' חיי כ"ב לחדש מרחשון שנת תשמ"ו לפ"ק פה ברוקלין יצ"ו

משה שטערן

אב"ד דעברעצין יצ"ו

יד מאד יחרד האיש וילפת לגלח עם מכונת גילוח שלא יפגע באיסור חמור ונורא של העברת תער כנגד שכחיו יש הרבה מינים שהן בגדר תער ממש וכאשר ביארו כבר רבנו גאוני הזמן הע"י.

### יחזקאל ראטה

איך לי להוסיף על דברי גאוני ישראל, אלא שצריך לזכור מש"כ בנודע ביהודה יו"ד סי' פ"א דאפי' אם מעביר אבן חד על זקנו וחותך שערו סמוך לעיקרן הוי גילוח שיש בו השחתה ואסור, וכן בחתם סופר או"ח סי' קנד כתב, ולא כתיב בתורה תער, אלא לא חשחית, וכל שלא נשאר כלום הרי עבר על לאו זה. וצריך לידע דעכ"פ דספק תורה הוא, ולכן פשוט דעכ"פ הבני תורה צריכים להחמיר.

עש"ק פ' תולדות שמו"ת

שלמה זלמן ברוין

### צור יעקב מאת הגאון מפראבוזנא\* סי' ק'

ואשר כתב כת"ר איזה מאשינדעל הוי כעין תער הנה בעיני המספרים האלו איני בקי לצמצם אך בקצרה אומם לו שבגדה (נ"ב ע"ב) במשנה מבואר שלשה שיעורין בשתי שערות האמורות בכל מקום לר' ישמעאל הוא כדי לכוף ראשן לעיקרן ולר"א לקרוץ בצפורן ולר"ע כדי שיהי' ניטלות בזוג והלכה כדברי כולן להחמיר אמרי' בש"ס שם א"כ צריך לשער אחר העברת המספרים כדי לכוף ראשן לעיקרן ואל"כ לר' ישמעאל הוי גילוח שיש בו השחתה כיון דפחות משיעור זה לא הוי שער לר' ישמעאל ולמ"ש הח"ס ליישב דברי רמב"ם מקושיית המל"מ ס"ל לרמב"ם דהלל"מ כן הוא להחמיר בכל השיעורין הללו לא מספיקא מחמירין אך דכן קבלו ההלכה למשה מסיני א"כ מעיקר הדין כל שלא נשתייר כדי לכוף ראשן לעיקרן הוי גילוח ואין חילוק בין בתער או במספרים ע"ש היטב בשו"ת ח"ס יו"ד\* סי' קנ"ד.

(\* הי' מגאוני הדור קדם המלחמה העולמית השני).

(\*\* צריך להיות או"ח).

**אלתר חנוך הענאך בלאאמו"ר הגר"ד הכהן לייבאוויטש**

ראש הישיבה

ישיבת רכנו ישראל מאיר הכהן בעל „חפץ חיים" זצ"ל

מוצש"ק לסדר וישב תשנ"ב

לכל מאן רבעי למידע!

הנני להודיע בזה שאאמו"ר זצוק"ל הגר"ד הכהן לייבאוויטש כשהראו לו מכונת גלוח (השיק שייוועד הראשון), התירו. אמנם אח"כ כשראה דברי החפץ חיים זצוק"ל בלקוטי הלכות מכות סילק ידיו. וזה לשון הח"ח „והנה לפ"ז המאשינקע החרשה שמספרים הם (היינו מה שקורין אל וכ"ש חצי אל) שמגלחים כתער ממש ותולש השער לגמרי ולא נשאר מאומה המספר במ את זקנו לכאורה עובר על מה שכתוב ופאת זקנם לא יגלחו ושומר נפשו ירחק מזה. מאר. "עכ"ל אלתר חנוך הענאך הכהן לייבאוויטש

**חבלים בנעימים\***

לכבוד הרב הגאון המפורסם מ' שמואל אהרן יחי' עורך הפרדס. אשר כתב לי כ"ת על אורות מכונה חשמלית לתגלחת, שבתחלה היא עושה מעשה מספרים פעם ראשונה ושני', ובפעם שלישית או רביעית גומרת בהשחתה גמורה כתער ממש. ורעת כ"ת לרן ולצדד להתיר להתגלח בה על פי יסודו של הג"ר וואלף בוסקוויץ שבנדוע ביהודה תניא יו"ר סי' פ' שמתיר לגלח הזקן תחלה במספרים וכיון שנשארו רק שערות קטנים מכרי נטילת הזוג אינם חשובים שערות ומותר לגלחם אחר כך בתער. והנו"ב חולק עליו. וכתב כ"ת שטעם האחרון של הנו"ב פן יגלחו בתחלה גלוח כל שהוא וישאירו שערות כרי נטילת הזוג, לא שייך כאן, כי המכונה אינה יכולה לשנות מלאכתה ותמיד משאירה פחות מנטילת הזוג וכו'.

ובודאי קשה להתיר נגר הנודע ביהודה וכמה אחרונים. ונראה כי גם הגרו"ו מתיר רק בשני כלים מתחלה במספרים ואחר כך בכלי אחר בתער משא"כ במכונה זו שהיא עושה מתחלה מעשה זוג וגומרת בתער. והוא כמ"ש בחולין כט:

(\* מאת הגר"י ליב גרובארט זצ"ל רבה של מאקוב סטאשוב ואח"כ רבה של טורונטו והי' מגאוני הרור ופסק זה מובא להלכה במנחת יצחק ובשערים מצוינים להלכה.

ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף וכן הלכה. ופשוט דאם התער אינו חד והמגלח מעבירו פעמים אחרות דחייב והכא גמי במכונה זו י"ל דחוי כולו גלוח אחד.

### מנחם משיב\*

ולפי"ז כשמייוחד לגלוח הוי ממש כתער וכן כעת שהמציאו מכונה חדשה בחשמל לגלוח וגם יכולים לגלח כל גופו בזה דינו כתער.

### קול מבשר\*

אולם ע"י מכונה המעבירה את השיער מעיקרו הוא איסור תורה כמו תער וכעין המעבירין באבן פ"מסענשטיין את הסם כמ"ש הגו"ב מ"ת חיו"ד סי' פ"א דאטו תער כתיב בקרא.

### קריינא דאגרתא

ושמעתי שמע"כ שליט"א עומד בפרץ והרעיש על המכונת גלוח שקרוב לודאי שהברזל החותך גוגע בבשר והשי"ת יגדור פרצות עמו ורב חשואת חן חן למעכ"ת עבור זה.

הדו"ש

יעקב ישראל קניבסקי

### ארחות רבינו\*

בחור שמגלח במכונה לחתן

הגני מעתיק מה שכתוב עוד בפנקסי בנדון: מו"ר (שליט"א) זצוק"ל אמר לי שיש חשש איסור חמור למגלחים זקנם במכונת גלוח, ואמרתי לו ששמעתי

(\* מאת הרה"ג מנחם מנדל קירשבוים רבה של פרנקפורט הובא פסק זה להלכה במנחת יצחק.

(\* מאת הגר"מ ראטה — הי' אבד"ק מילניצא ואבד"ק חראסקוב ואבד"ק שאץ ואב"ד ור"מ דק' טשערנאוויץ והגליל, והובא פסק זה להלכה במנחת יצחק.

(\* הוא מקצת מארחות חייו הקדושים של רבנו הגאון החסיד רבן ומאורן של ישראל מרן הגדו"י קניבסקי זצלה"ה — כתבם תלמידו המובהק נאמן ביתו הגר"א הלוי הורביץ שליט"א ונתן המחבר רשות להדפיס בקונטרס הזה מה שכתוב כאן.

אומרים בשם מרן החזו"א זצוק"ל שיש הבדל בין מכונה ששיני' התחתונים חותכים שזה אסור כגלוח ולבין מכונה ששיני' העליונים חותכים ולא הוי חתוך סמוך לבשר וענה ע"ז מו"ר שהכל אומרים בשם החזו"א ואין הבדל ובכולם אסור ורק בסם מותר להתגלח, שאלתיו בנוגע לבחור ישיבה שמציעים לי ומתגלח עם מכונה ואמר לי מו"ר שיש לומר לו שאסור משום שאפשר שזה נובע מחוסר ידיעה, אבל אם לומר בישיבה שיודעים מזה כגון פוניביז' וכדומה, זה לא נעים לקחת בחור כזה ויש להסס בדבר.

### צריך לחנך בישיבות לדקדוק המצוות

אמר לי מו"ר (שליט"א) זצוק"ל בנוגע לישיבת . . . שלא מחנכים את הבחורים לקיים את המצוות ודקדוקיהן כהלכתן לכן כל הלכה שיש להחמיר בה ולנהוג לחומרא נופל על הבחורים כעול, וכן בנוגע לגלוח עם מכונה חשמלית שכיום דינה כחער ממש ואינו דומה למכונת יד שהיתה פעם שרק החלק העליון חותך ולא סמוך לבשר ממש כי החלק התחתון חצץ.

## תספורת במכונת גילוח

להשואל . . . שיחי'

בענין להסתפר הזקן עם מכונת גילוח חשמלי, יעויין בספר ליקוטי הלכות על מס' מכות לבעל החפץ חיים בדף י"ד ב' בעין משפט שם שכתב שאסור ואין להקל בזה, וגם ידוע שהחזון איש זצוק"ל אסר בכל מכונה.

ממני

אלעזר מנחם מן שך

## ספר ברכת שמים מאת הגאב"ד קאשוי שליט"א

סימן מו

בענין האם יש היתר לגלח הזקן במכונות של גילוח (עלעקטעריש"ע שעווע"ר, שע"ר מאשין)

ב"ה אור ליום ד' לס' ויברך אתכם, תשל"ו לפ"ק. אירווינגטאן יע"א.

בין המצרים, ה' הטוב קרן עמו ירים, ונוכה לרגלי מבשר בראש

ההרים, ושוכט"ס ל' הרב החו"ב ירא ושלם מזכה הרבים, כש"ת

מו"ה משה ווינער שליט"א [בעהמ"ח ספר הדרת פנים זקן]

אחרד"ה, מכתביו החשובים קבלתי הכל ע"ג, והנה לקחתי עט סופר להשיבו

מפני נחיצות הענין. ושאלתו אודות המכונות של גילוח, עלעקטריש"ע שעווע"ר,

שער מאשין, האם יש היתר להשתמש בו לגלח הזקן. הנה בעיקר שאלה זו להלכה, אין מה לחוסף על דברי כל גדולי זמנינו שאוסרים להשתמש בו, וידנ"פ הגאון בעל מנחת יצחק האריך בספרו (ח"ד סי' קי"ג) לברר האיסור, והביא שם להקח גאונים האוסרים ובראשם הגאון רבש"י החפץ חיים ז"ל והגאון עוז החזון איש ז"ל, ומי ירהיב עוז בנפשו לחתייצב לפני בני ענק. גם ידנ"פ הגאון בעל שבט הלוי מביא בספרו (יו"ד סי' ק"ה) שהוא הי' מעורר את הגאון חזון איש ז"ל בענין זה, והוכיח אז בעל שבט הלוי בראיות ברורות, לאסור איסור, ממילא אין בזה מה לפלפל להלכה למעשה, וכל מי שקצת יד"ש בקרבנו לא יכנס לספק חמשה לאוין, ולא לבד ספק אלא לדבריהם ודאי איסור דאורייתא, והתועים, יערה עליהם ה' רוח ממרום לשוב ולעשות כדת וכהלכה א"ס. עכ"ז למען שלא להוציאו חלק, אבא בזה בקצת בירור וגם מה שיש לי להעיר על ד' מנחת יצחק בזה, וזה החלי בס"ד וכו'.

בהא סליקנא דמכונה הלזו הוא לפי ראות העין כתער ממש וח"ו לגלח בו. ובהונגריא כל אלו היראים שגילחו זקנם לקחו רק בסם, וכן שמעתי ממור"ר הגה"ק ז"ל שזהו ההיתר, ואפילו על מספרים כעין תער פקפק, אם כי יש מתירין, אולם כבר נתברר דמכונה זו אינו כעין תער רק תער ממש, ומי יכניס ראשו לחמשה לאוין במקום שכל גדולינו אסרו אותה בהחלט, וגם הלא כבוד ידידנו הגאון הנ"ל מסיק לאיסור, וישראל קדושים בודאי ישמעו והמוהיר והגזהר שלומם תהא כמו נהר, אכ"ר.

הכו"ח בברכה ודשה"ט

הק' רפאל בלום

ואני אשתומם שעות איך החי יכול להכחיש את החי, דברי רבותינו ראשונים ואחרונים בזה, ובאמת כבר נתבאר בדברינו בחשובה א' וב', שאין לחפש שום היתר בזה, ואין להשתמש בהשעוע"ר בשום א' מהם.

הדושו"ט בלונ"ח

הק' רפאל בלום



**משה שטרנבוך**

נין ונכד לרבנו הגר"א זצ"ל  
 מח"ס „מועדים וזמנים" ט"ח ועוד  
 ראש בית המדרש הגבוה להוראה הירושלמי  
 מרכז התורה

בעזה"ת. יום ט"ז בחמוז תשמ"ט

קבלתי מכתבו עם הסכמות מגאוני ישראל שליט"א לאסור לגלח במכונת גילוח, ולא צריך לדידי ודכוותי דכל גאוני הדור הסכימו לאסור, ותמהני הלוא עובר בחמש לאוין, ובמגלח עצמו עשרה לאוין, ובר"ן סוף יומא ששני לאוין כאסור סקילו, בחומר, וכל פעם ופעם נכשל ח"ו בחמורות שבחמורות. ובאסור המפורסם בתורה לא אמרינן מוטב שיהיו שוגגין, ולכן טוב הוא עושה למנוע בית ישראל ממכשול, ושפיר ראוי להעמיד הדין על תילה ובמיוחד בבני תורה.

ואודות קצת מבני ישיבות שמקילים בזה, כפי הנראה מעיקרא קיבלו בחורים כאלו לישיבה שחשבו שתחלתו להחמיר סופו להקל שלא יגיעו לישיבה, אבל כשנכנס ומבין כבר מהו אסור תורה ראוי לעודרו לזוהר לא ליכנס לחשש אסור תורה.

המצפה בכליון לישועת ה'

משה שטרנבוך

**ספר הצדיק רבי שלמה**

(תלמיד מובהק להקדוש בעל חפץ חיים זללה"ה)

שמעתי שפעם היה בחור שישן אצלו תקופה קצרה וסילקו הצדיק מביתו כאשר ראה שההוא מגלח זקנו במכונת גילוח ולא עזר שום הסברים.

**לע"נ**

**ר' רוד מאיר ז"ל**

**בן הרב אברהם מנחם מענדל בארנעצקי שליט"א**

**נפטר כ"ה שבט חשמ"ב**

לז"נ

יונה בן יצחק הלוי  
נפטר חי' ניסן תשמ"א

ולז"נ

סוסי בת יהודה הכהן  
נפטרה כ"ב אייר תש"מ

מאת בנם

יהודה גראסמאן

## לע"נ

הרבני ר' אברהם צבי בן ר' שניאור זלמן ז"ל

נפטר יום הכפורים תשכ"ט

שיינה מלכה בת ר' יצחק ז"ל

נפטרה ט"ז מרחשון תשי"א

ע"י בתם הרבנית חסיה ראזין תחי'

לע"נ

חיה בת ר' אליעזר ליפמאן  
אקסלרד  
נפטרה א' דר"ח תמוז תשמ"ט

לז"נ

נפתלי הערץ ב"ר שמעון וילבערמאן ז"ל

מאת

אשתו — עטעל בת מאיר

בנותיו — שרה לאה

מרים סימא

ונכדיו — ח' גיטל חנה

מאיר שמעון

**לז"נ**

**שפרינצה בת ר' מרדכי צבי  
נפטרה ד' אייר תשמ"ח**

**ולז"נ**

**עליזה חי' בת הרב יחיאל יהודה לייב  
נפטרה ט"ז תשרי תשמ"ח**